

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น
อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
พฤษภาคม 2566
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น
อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเสนอเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชานโยบายสาธารณะ
พฤษภาคม 2566
ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยพะเยา

PUBLIC PARTICIPATION IN ADMINISTRATION OF ROM YEN
SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS,
CHIANG KHAM DISTRICT, PHAYAO PROVINCE

An Independent Study Submitted in Partial Fulfillment
of the Requirements for the Master of Public Administration Degree
in Public Policy
May 2023

Copyright 2023 by University of Phayao

การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

เรื่อง

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน

ขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น

อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

ของ ดลฤดี มั่งสุไร

ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรปริญญารัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชานโยบายสาธารณะ

ของมหาวิทยาลัยพะเยา

..... ประธานกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นันทิพย์ เสมอเชื้อ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรณภา ทองแดง)

..... อาจารย์บัณฑิตศึกษามหาวิทยาลัยพะเยา

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. นัตริทธิ์ ชัยฉกรรจ์)

..... คณบดีคณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์

(รองศาสตราจารย์ ดร. มนตรา พงษ์นิล)

เรื่อง:	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา
ผู้ศึกษาค้นคว้า:	ดลฤดี มั่งสุไร, การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง: รป.ม. (นโยบายสาธารณะ), มหาวิทยาลัย พะเยา, 2565
อาจารย์ที่ปรึกษา:	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรณภา ทองแดง
คำสำคัญ:	การมีส่วนร่วม, การบริหารงาน, องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น

บทคัดย่อ

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น และ 2) เปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูล โดยกำหนดกลุ่มประชากร คือ ประชาชนในเขตตำบลร่มเย็น ที่เป็นหัวหน้าครัวเรือน จำนวน 4,190 ครัวเรือน และกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตตำบลร่มเย็น ที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนละ 1 คน จำนวน 352 คน เครื่องมือในการวิจัย ได้แก่แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และการทดสอบค่าเอฟด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด

ผลการศึกษาพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในปานกลางทั้งหมด ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์และ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และเมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่าประชากรที่มีอายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่แตกต่างกัน มีส่วนร่วมในบริหารงานแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

Title: PUBLIC PARTICIPATION IN ADMINISTRATION OF ROM YEN
SUBDISTRICT ADMINISTRATIVE ORGANIZATIONS,
CHIANG KHAM DISTRICT, PHAYAO PROVINCE

Author: Donruedee Mangsurai, Independent Study: M.P.A. (Public Policy), University of Phayao, 2022

Advisor: Assistant Professor Asst. Prof. Wannapa Tongdaeng

Keywords: Participation Administration Rom Yen Subdistrict Administrative Organization

ABSTRACT

The objectives of this study were to 1) study the level of people's participation in the administration of the Romyen Subdistrict Administrative Organization. and 2) compare the participation of the people in the administration of Romyen Subdistrict Administrative Organization Classified by individual factors. This is quantitative research which uses questionnaires to gather data. The population group is defined as persons at Romyen Subdistrict. Who is the head of the household, amounting to 4,190 households and the sampling group is people in Romyen Subdistrict who are the head of a household, totaling 352 people. Research tools including a questionnaire The statistics used in the research were frequent, in percentage, average, standard deviation, t-test, F-test, One-Way ANOVA If statistically significant differences were found, pairwise mean differences were tested by the method LSD (Lead-Significant Difference).

The study found that 1) Population participation in the administration of Romyen Subdistrict Administrative Organization, Chiang Kham District, Phayao Province. Generally speaking the level was moderate. Looking side by side, it was found that all were moderate in terms of participating in the planning. Participation in operations Participation in services and participation in assessment. 2) The people's participation in the administration of Romyen Subdistrict Administrative Organization, Chiang Kham District, Phayao Province with different age, average monthly income and Length of stay in the area. Participate in different operations Statistically significant at the 0.05 level.

กิตติกรรมประกาศ

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา สามารถดำเนินการจนประสบความสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี เนื่องจากได้รับความอนุเคราะห์และสนับสนุนเป็นอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วรรณภา ทองแดง อาจารย์ที่ปรึกษาที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ความรู้ ข้อคิดข้อเสนอแนะและปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ จนกระทั่งการวิจัยครั้งนี้สำเร็จเรียบร้อยด้วยดี

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ใหญ่บ้าน ทั้ง 22 หมู่บ้าน ในตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยาที่ให้ความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลวิจัยครั้งนี้ ขอขอบคุณอาจารย์คณะรัฐศาสตร์ และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยพะเยาที่ได้ไประลึทธิประสาทความรู้ ตลอดจนเจ้าหน้าที่ทุกท่านที่อำนวยความสะดวกในการทำวิจัยครั้งนี้ สุดท้ายนี้ผู้วิจัยหวังว่างานวิจัยฉบับนี้คงเป็นประโยชน์สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและผู้สนใจศึกษาต่อไป

ดลฤดี มั่งสุไร

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1.....	1
บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
ขอบเขตของการวิจัย	5
นิยามศัพท์เฉพาะ	6
ประโยชน์ที่จะได้รับจากการวิจัย.....	7
บทที่ 2	8
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	8
แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน.....	8
แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น.....	13
ข้อมูลเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น.....	15
บทที่ 3.....	40
วิธีการดำเนินการวิจัย.....	40
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	40
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	44

การสร้างมาตรวัด	44
การประเมินคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	45
การวิเคราะห์ข้อมูล	52
สถิติที่ใช้ในการวิจัย	53
บทที่ 4	55
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	55
ผลการทดสอบสมมติฐาน.....	66
ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา	75
บทที่ 5	77
บทสรุป	77
สรุปผลการวิจัย	78
อภิปรายผลการวิจัย	82
ข้อเสนอแนะ.....	87
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย	91
บรรณานุกรม	101
ประวัติผู้วิจัย	104

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 เปรียบเทียบขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชน.....	11
ตาราง 2 แสดงจุดอ่อนและจุดแข็งในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในเพื่อใช้ในการจัดทำ กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น.....	16
ตาราง 3 แสดงโอกาสและอุปสรรคในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกเพื่อใช้ในการจัดทำ กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น.....	20
ตาราง 4 เปรียบเทียบตัวแปรต้นกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
ตาราง 5 แสดงสัดส่วนประชากรกลุ่มตัวอย่างของแต่ละหมู่บ้าน.....	42
ตาราง 6 คำนวณค่า IOC ตัวแปรแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา	46
ตาราง 7 จำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล	56
ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา โดยภาพรวม	59
ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ด้านการมีส่วน ร่วมในการวางแผน.....	60
ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ด้านการมีส่วน ร่วมในการดำเนินงาน	62
ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ด้านการมีส่วน ร่วมในการรับผลประโยชน์.....	63
ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ด้านการมีส่วน ร่วมในการติดตามและประเมินผล	65

ตาราง 13 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำแนกตามเพศ	67
ตาราง 14 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำแนกตามอายุ	68
ตาราง 15 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำแนกตามระดับการศึกษา	69
ตาราง 16 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำแนกตามอาชีพ	70
ตาราง 17 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน	71
ตาราง 18 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่	73
ตาราง 19 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำแนกตามสภาพถิ่นที่อยู่อาศัย	74
ตาราง 20 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา	75
ตาราง 21 ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลตามสมมติฐาน	79

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพ 1 แผนที่ตำบลร่มเย็น	15
ภาพ 2 แผนที่ตำบลร่มเย็นแยกราชหมู่บ้าน	16
ภาพ 3 กรอบแนวคิดการวิจัย	39

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การมีส่วนร่วมของประชาชน เป็นสิ่งที่สังคมไทยให้ความสนใจในการพัฒนาการเมืองเข้าสู่ระบอบประชาธิปไตยแบบมีส่วนร่วมตามหลักการธรรมาภิบาล ที่ภาครัฐต้องเปิดโอกาสให้ประชาชนและผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนรับรู้ ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจ เพื่อสร้างความโปร่งใสและเพิ่มคุณภาพการตัดสินใจของภาครัฐให้ดีขึ้น และเป็นที่ยอมรับร่วมกันของทุกฝ่าย ในการบริหารราชการเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2560 พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. 2534 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 8) พ.ศ. 2553 และพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2562 จึงให้ความสำคัญต่อการบริหารราชการอย่างโปร่งใส สุจริต เปิดเผยข้อมูล และการเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบาย สาธารณะ การตัดสินใจทางการเมือง รวมถึงการตรวจสอบ การใช้อำนาจรัฐในทุกระดับในส่วนภาคราชการ การส่งเสริมการบริหารราชการแบบมีส่วนร่วมถือว่าเป็นกุญแจดอกสำคัญของความสำเร็จของกาพัฒนาระบบราชการให้สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนต่อประโยชน์สุขของประชาชน เพราะกระบวนการมีส่วนร่วมเป็นปัจจัยสำคัญที่สนับสนุน และส่งเสริมให้ระบบราชการมีพลังในการพัฒนาประเทศอย่างสร้างสรรค์ อันเป็นเป้าหมายหลักของการพัฒนาราชการยุคใหม่ การมีส่วนร่วมในการดำเนินงานของภาคราชการที่มาจากทุกภาคส่วนของสังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และชุมชนท้องถิ่น จะช่วยให้เจ้าหน้าที่ของรัฐมีความใกล้ชิดกับประชาชนได้รับทราบความต้องการและปัญหาที่แท้จริง ลดความขัดแย้งและต่อต้าน ทั้งยังเป็นการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่เสริมสร้างให้ประชาชน ร่วมคิด ร่วมตัดสินใจในประเด็นสาธารณะ ซึ่งเป็นบทบาทที่หน่วยงานภาคราชการจะต้องดำเนินการให้เกิดขึ้น (กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข, 2549)

ประเทศไทยมีการจัดระเบียบบริหารราชการแผ่นดินแบ่งออกเป็น 3 ส่วน คือ การบริหารราชการส่วนกลาง การบริหารราชการส่วนภูมิภาค และการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น การบริหารราชการส่วนกลางมีอำนาจหน้าที่ในการกำหนดนโยบายและวางแผนในภาพรวมของประเทศโดยผู้ที่มิบทบาทในการกำหนดนโยบายและวางแผน คือ รัฐบาลและคณะรัฐมนตรีมีหน่วยงานที่นำนโยบายและแผนเหล่านี้ไปปฏิบัติ คือ กระทรวงต่าง ๆ การบริหารราชการส่วนภูมิภาคเป็นการจัดการปกครองและบริหารภายใต้หน่วยงานของส่วนกลาง โดยการมอบอำนาจให้ข้าราชการ หรือผู้แทนของหน่วยงานตนไปปฏิบัติงานในพื้นที่ส่วนภูมิภาค ในขณะที่การบริหารราชการส่วนท้องถิ่นเป็นการจัดการปกครองที่ส่วนกลางกระจายอำนาจการปกครองและการบริหาร ให้ผู้ที่อยู่ในพื้นที่ได้รับผิดชอบบริหารปกครองพื้นที่ของตนโดยแบ่งตามเขตพื้นที่ นับตั้งแต่มีการประกาศใช้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. 2540 เป็นต้นมา บทบาทอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิมเป็นอย่างมากโดยรัฐธรรมนูญได้ให้ความสำคัญกับการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งทำให้เกิดความเป็นอิสระในการปกครองตนเองตามเจตนารมณ์ของประชาชนและความเป็นอิสระในการกำหนดนโยบายการปกครอง การบริหารงานบุคคล การเงินและการคลัง และทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่ของตนเอง ประกอบกับพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 ได้บัญญัติให้มีองค์การรับผิดชอบในการจัดทำแผนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น คือ คณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงได้กำหนดหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการให้บริการสาธารณะที่จำเป็นแก่ท้องถิ่น และทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีภารกิจหน้าที่ที่ชัดเจนมากขึ้น โดยพื้นฐานการบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่สำคัญประการหนึ่งที่จะทำให้เกิดประโยชน์กับประชาชนอย่างแท้จริง คือ การเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างแข็งขันในการดำเนินงาน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์และนโยบายการบริหารที่กำหนดไว้การส่งเสริมให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารสังคม สร้างกระบวนการเรียนรู้ในกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน ร่วมคิดร่วมบริหารท้องถิ่น ร่วมฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม และภูมิปัญญาท้องถิ่น โดยประยุกต์ใช้ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์มากที่สุด (ว่าที่ร้อยโทกมลภาจ รุ่งปิ่น, 2564)

องค์การบริหารส่วนตำบล ตามความหมายของพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 หมายถึง องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นระดับตำบล ฐานะเป็นนิติบุคคล ซึ่งประชาชนสามารถเข้าถึงได้มากที่สุด มีจุดมุ่งหมายสำคัญในการให้บริการประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแทนรัฐบาลกลาง มีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลตามอำนาจหน้าที่ที่กฎหมายกำหนด ซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติราชการให้เป็นไปเพื่อประโยชน์สุขของประชาชน และให้คำนึงถึงการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น การจัดทำงบประมาณ การจัดซื้อจัดจ้าง การประเมินผลการปฏิบัติงาน และการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ทั้งนี้ให้เป็นไปตามที่กระทรวงมหาดไทยกำหนด

องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น เป็นหนึ่งในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในอำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ซึ่งได้รับการประกาศให้เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่อง จัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา ลงวันที่ 30 มกราคม 2539 ปัจจุบันเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง มีการแบ่งเขตการปกครองออกเป็น 22 หมู่บ้าน และมีประชากรรวม 12,574 คน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, 2565) โดยในปี พ.ศ. 2559 องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นได้รับรางวัลองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีการบริหารจัดการที่ดี จากคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น ในระดับผ่านเกณฑ์ ประเภทธรรมาภิบาล มิติหลักนิติธรรม มิติหลักคุณธรรมความโปร่งใส มิติหลักการมีส่วนร่วม มิติหลักสำนึกรับผิดชอบ มิติหลักความคุ้มค่า และในปี พ.ศ. 2565 ได้รับรางวัลองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลคะแนนผ่านเกณฑ์การประเมินในรอบการประเมินของสถาบันการศึกษา จากคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (สำนักงานคณะกรรมการกระจายอำนาจให้แก่องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น, 2565)

แต่ด้วยความที่องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น เป็นองค์การบริหารส่วนตำบลที่มีประชากรในพื้นที่จำนวนมาก และลักษณะทางภูมิศาสตร์ที่มีลักษณะเป็นภูเขาสลับกับพื้นที่ราบ ทำให้มีข้อจำกัดในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น โดยจากข้อมูลการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566-2570) ขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น ในส่วนของการวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีจุดอ่อน คือประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นส่วนใหญ่ไม่ให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ เท่าที่ควร และได้เสนอแนวทางการพัฒนาโดยการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นให้มากขึ้น มองที่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ. 2566 - 2570) (องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น, 2564) และจากการสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการส่งเสริมการมีส่วนร่วม

ของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นจากหัวหน้าส่วนราชการขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น พบว่า ในช่วงที่ผ่านมาประชาชนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นค่อนข้างน้อย รวมถึงการเกิดสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นไม่ได้มีการดำเนินการประชาคมเพื่อรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชนทุกหมู่บ้าน แต่ให้ทุกหมู่บ้านดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านเพื่อนำมาบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่น ทำให้ไม่สามารถกำหนดปัญหาของชุมชนได้อย่างครอบคลุมและไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้อย่างยั่งยืน การเข้าร่วมกิจกรรมหรือมีส่วนร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นทั้งในด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการติดตามและประเมินผลจึงเป็นหน้าที่ของคนเพียงไม่กี่คนโดยเฉพาะผู้นำหมู่บ้าน ส่งผลให้การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นไม่ครอบคลุมในทุกมิติการพัฒนา และยังไม่มีประสิทธิภาพเท่าที่ควร ดังนั้น ในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น จึงจำเป็นต้องมีการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากที่สุด ทั้งในด้านการให้ข้อมูล เสนอแนะความคิดเห็น แจ้งปัญหาความต้องการ ติดตามผลการพัฒนา

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น ว่าปัจจุบันประชาชนในตำบลร่มเย็นมีระดับการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นอยู่ในระดับใด รวมถึงเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ในการนำไปส่งเสริมการมีส่วนร่วมตามกลุ่มเป้าหมายได้ถูกต้อง และนำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น เพื่อนำไปปรับปรุงการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในท้องถิ่นต่อไป และใช้เป็นแนวทางในการส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานเพื่อพัฒนาตำบลร่มเย็นให้มีศักยภาพและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานงานวิจัย

ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

1. ขอบเขตด้านเวลา

การวิจัยครั้งนี้ศึกษาในช่วงปีงบประมาณ 2566 ระหว่างเดือนตุลาคม 2565 ถึงเดือนพฤษภาคม 2566

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยมุ่งศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น 4 ด้าน ได้แก่ การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน การมีส่วนร่วมด้านการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมด้านการติดตามประเมินผล

3. ขอบเขตด้านพื้นที่

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดพื้นที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำจังหวัดพะเยา จำนวน 22 หมู่บ้าน

4. ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

4.1 ประชากร คือ ประชาชนในเขตตำบลร่มเย็น ที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือน จำนวน 4,190 ครัวเรือน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, 2565)

4.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในเขตตำบลร่มเย็น ที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือน ๆ ละ 1 คน และเป็นผู้ที่มีความรู้ภาษาไทยสามารถอ่านออกและเขียนได้ จำนวน 352 คน โดยได้กำหนดขนาดตัวอย่างที่จะทำการเก็บข้อมูลที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ลัดส่วนความคลาดเคลื่อนเท่ากับ 0.05 จากการใช้สูตรคำนวณแบบเครชีและมอร์แกน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการที่รัฐบาลหรือองค์การเอกชนเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมไม่ว่าจะเป็นการมีส่วนร่วมในการคิดริเริ่ม การพิจารณาตัดสินใจ การร่วมปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ และร่วมติดตามประเมินผล อันมีผลกระทบถึงตัวประชาชนเพื่อประโยชน์ในการพัฒนาหรือแก้ปัญหาของชุมชน

2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน หมายถึง การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานกิจกรรมโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นซึ่งประกอบด้วย

2.1 การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการวางแผนการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น ประกอบด้วย การประชุมประชาคม การเสนอปัญหา การวิเคราะห์สาเหตุของปัญหาในการกำหนดแผนและโครงการเพื่อพัฒนาท้องถิ่น

2.2 การมีส่วนร่วมด้านการดำเนินงาน หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น เช่น ร่วมเป็นกรรมการในโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ หรือร่วมดำเนินการโครงการ/กิจกรรมต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น

2.3 การมีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์ หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ต่าง ๆ จากการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น เช่น ด้านการพัฒนาสาธารณสุขและการกีฬา ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการพัฒนาสังคม การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และด้านการพัฒนาการเมืองการบริหาร เป็นต้น ไม่ว่าจะเป็นผลประโยชน์ทางวัตถุ ผลประโยชน์ทางสังคม หรือผลประโยชน์ส่วนบุคคล

2.4 การมีส่วนร่วมด้านการติดตามประเมินผล หมายถึง การที่ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลการทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น โดยการตอบแบบสอบถาม การประเมินความพึงพอใจต่อผลการดำเนินงาน และการเสนอแนะเกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นผ่านช่องทางต่าง ๆ

ประโยชน์ที่จะได้รับการวิจัย

1. ทำให้ทราบถึงระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาการมีส่วนร่วมของประชาชนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลยิ่งขึ้น

2. ทำให้ทราบถึงผลเชิงเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล เพื่อนำไปส่งเสริมการมีส่วนร่วมตามกลุ่มเป้าหมายได้ถูกต้องต่อไป

3. ทำให้สามารถนำข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นที่ได้ไปปรับปรุงการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนในท้องถิ่นต่อไป

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง รวบรวม ข้อมูล แนวคิด และเอกสารงานวิจัยต่าง ๆ โดยนำสาระสำคัญที่มีความข้องเกี่ยวกับการวิจัย ซึ่งมีดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน
  - 1.1 ความหมายของการมีส่วนร่วม
  - 1.2 ขั้นตอนของการมีส่วนร่วมของประชาชน
  - 1.3 แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
2. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น
3. ข้อมูลเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น
  - 3.1 การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น
  - 3.2 ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
5. กรอบแนวคิดการวิจัย

แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชน

1. ความหมายของการมีส่วนร่วม

จิราภรณ์ ศรีคำ (2547) การมีส่วนร่วม หมายถึง เมื่อบุคคลที่มีความสนใจเหมือนกันหรือเกี่ยวข้องในเรื่องเดียวกันมารวมกันเพื่อปฏิบัติการกิจ ไม่ว่าจะเป็นการวางแผน การดำเนินการ รับผิดชอบต่อผลการปฏิบัติงาน การประเมินผล หรือร่วมกันทำกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายตามที่ตกลงกัน

จินตนา สุขจามันท์ (2549) การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการรวมพลังประชาชนเข้ากับองค์การของรัฐ หรือเอกชนเพื่อประโยชน์ในการพัฒนา หรือแก้ไขปัญหาของชุมชนโดยให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินการและประเมินผลงานเพื่อแก้ไขปัญหาของชุมชน

ทรงวุฒิ เรืองวาทศิลป์ (2550) การมีส่วนร่วม หมายถึง เปิดโอกาสให้บุคลากรจากทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมทั้งหมดตามความสามารถของสมาชิก ไม่ว่าจะ

เป็นการตัดสินใจ การติดตามกิจกรรมและประเมินผลร่วมกัน นำผลที่ได้รับไปปรับปรุงและพัฒนา งานในกลุ่มให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

สัญญา เคนาภูมิ (2551) การมีส่วนร่วม หมายถึง สมาชิกมีโอกาสร่วมกันคิด ตัดสินใจร่วมกัน วางแผนร่วมกัน และดำเนินโครงการ ร่วมติดตามประเมินผลเพื่อให้บรรลุ เป้าหมายที่พึงประสงค์ อย่างไรก็ตามการเข้าร่วมต้องเป็นไปตามความสมัครใจ พึงพอใจและได้รับ ประโยชน์จากชุมชนโดยรวม

โดยสรุปแล้ว การมีส่วนร่วม หมายถึง กระบวนการของภาครัฐ หรือองค์การเอกชน เปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นการร่วมคิดริเริ่ม คุลยพินิจร่วม ปฏิบัติและร่วมรับผิดชอบในเรื่องต่าง ๆ และร่วมกันติดตามประเมินผลที่มีผลกระทบต่อประชาชน เพื่อประโยชน์ในการพัฒนาหรือแก้ไขปัญหาของชุมชน

2. ขั้นตอนของการมีส่วนร่วมของประชาชน

ขั้นตอนของการมีส่วนร่วมมีหลายระดับ และนักวิชาการต่าง ๆ ได้กำหนดไว้ หลากหลายแต่ในสาระสำคัญมีความคล้ายกันซึ่งจะขอเสนอโดยสังเขป ดังนี้

อภิญา กังสนารักษ์ (2544) ได้เสนอขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชนใน 4 ขั้นตอน ดังนี้

1. การร่วมคิดริเริ่มโครงการ ร่วมค้นหา ปัญหาและสาเหตุของปัญหาในชุมชน ร่วม ตัดสินใจ กำหนดความต้องการ และจัดลำดับความสำคัญของความต้องการ
2. มีส่วนร่วมในขั้นตอนการวางแผน กำหนดวัตถุประสงค์ วิธีการ และแนวทางการ ดำเนินงาน รวมถึงทรัพยากรและวิทยาการที่จะใช้ในโครงการ
3. การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการดำเนินโครงการเป็นประโยชน์ต่อโครงการ โดยร่วมกัน ช่วยเหลือด้านทุนทรัพย์ วัสดุ อุปกรณ์และแรงงาน
4. การร่วมประเมินผลโครงการ เพื่อให้ทราบว่าผลการดำเนินงานบรรลุตาม วัตถุประสงค์ที่กำหนดหรือไม่ สามารถกำหนดการประเมินผลเป็นระยะเวลาต่อเนื่องหรือสำหรับทั้ง โครงการในคราวเดียว

โกวิท พวงงาม (2545) ได้สรุป ถึงการมีส่วนร่วมที่แท้จริงของประชาชนในการ พัฒนาควรมี 4 ขั้นตอน คือ

1. การร่วมค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหาในแต่ละท้องถิ่นนั้นหากประชาชนยังไม่ สามารถทราบปัญหาและเข้าใจสาเหตุของปัญหาในท้องถิ่นของตนได้ดี การดำเนินการต่าง ๆ เพื่อ แก้ไขปัญหาในท้องถิ่นก็จะไร้ประโยชน์เพราะประชาชนจะไม่เข้าใจและไม่เห็นความสำคัญของการ ดำเนินงานดังกล่าว

2. การร่วมวางแผนกิจกรรมต่าง ๆ เพราะการวางแผนปฏิบัติการเป็นขั้นตอนที่จะช่วยให้รู้จักคิด การตัดสินใจอย่างมีเหตุผล รู้จักนำปัจจัยข้อมูลต่าง ๆ มาใช้ในการวางแผน

3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและการดำเนินงาน แม้ว่าคนส่วนใหญ่จะยากจน แต่ก็มีแรงงานของตนเองที่สามารถเข้าร่วมได้ การร่วมลงทุนและดำเนินการจะทำให้ประชาชนออกค่าใช้จ่ายในการดำเนินการด้วยตนเองเพื่อเรียนรู้การดำเนินกิจกรรมอย่างใกล้ชิด

4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน ถ้าการติดตามและประเมินผล การปฏิบัติงานขาดการมีส่วนร่วม ประชาชนจะไม่รู้ด้วยตนเองว่าผลงานที่ได้ทำไปนั้นได้รับผลดี ประโยชน์หรือไม่ก็ตาม การดำเนินกิจกรรมเดิมในอนาคตจึงอาจประสบปัญหาได้

Cohen และ Uphoff (1980 อ้างถึงใน วิษณุ หยกจินดา, 2557) ได้จำแนกขั้นตอนของการมีส่วนร่วมออกเป็น 4 ระดับ คือ

1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ (Decision Making) เป็นการตัดสินใจระหว่างกิจกรรม และการตัดสินใจในกิจกรรม

2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ (Implementation) ซึ่งอาจอยู่ในรูปแบบของการเข้าร่วม โดยให้การสนับสนุนทรัพยากร การมีส่วนร่วมในการจัดการและความร่วมมือ รวมถึงการมีส่วนร่วมในการทำงานร่วมกัน

3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ (Benefit) ซึ่งอาจเป็นประโยชน์ทางวัตถุ ทางสังคมหรือโดยส่วนตัว

4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล (Evaluation) เป็นการควบคุมและตรวจสอบกิจกรรมทั้งหมดและแสดงให้เห็นถึงการปรับตัวของการมีส่วนร่วมในอนาคต รูปแบบและขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชน

จากที่กล่าวมาข้างต้นนี้ ผู้วิจัยได้เปรียบเทียบขั้นตอนของการมีส่วนร่วมของประชาชน ซึ่งสามารถสรุปได้ตามตารางดังนี้

ตาราง 1 เปรียบเทียบขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชน

เปรียบเทียบขั้นตอนของการมีส่วนร่วมของประชาชน	
อภิญญา กังสนารักษ์ (2544)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมีส่วนร่วมในการริเริ่มโครงการ 2. การมีส่วนร่วมในขั้นการวางแผน 3. การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการดำเนินโครงการ 4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผลโครงการ
โกวิทย์ พวงงาม (2545)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมีส่วนร่วมในการค้นหาปัญหาและสาเหตุของปัญหา 2. การมีส่วนร่วมในการวางแผนดำเนินกิจกรรม 3. การมีส่วนร่วมในการลงทุนและการปฏิบัติงาน 4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลงาน
Cohen และ Uphoff (1980) อ้างถึงใน วิชาญ หยกจินดา, (2557)	<ol style="list-style-type: none"> 1. การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ 2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินการ 3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ 4. การมีส่วนร่วมในการประเมินผล

ดังนั้น จึงสรุปได้ว่าขั้นตอนการมีส่วนร่วมของประชาชน มี 4 ระดับ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน
2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
3. การมีส่วนร่วมในด้านการรับผลประโยชน์
4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

ซึ่งขั้นตอนการมีส่วนร่วมทั้ง 4 ระดับนี้ จะทำให้ผู้คนตระหนักถึงปัญหาและเลือกวิธีแก้ปัญหา ควบคุมไปกับการดูแลผลประโยชน์ในท้องถิ่นของตนเองเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับประโยชน์อย่างทั่วถึงและเป็นธรรมโดยไม่ปล่อยให้ผลประโยชน์ตกอยู่กับคนบางกลุ่มเท่านั้น

3. แนวทางการมีส่วนร่วมของประชาชนในองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น มีดังนี้

3.1 การมีส่วนร่วมในการใช้สิทธิเลือกตั้งและสมัครเข้ารับการเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาท้องถิ่น

3.2 การมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร โดย

3.2.1 เข้าร่วมสังเกตการณ์การประชุมสภาท้องถิ่น

3.2.2 การใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของทางราชการ พ.ศ. 2540 ในการขอข้อมูลจากองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

3.3 การมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น โดย

3.3.1 การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนา โดยเสนอปัญหาความต้องการของประชาคมหมู่บ้าน ประชาคมตำบล ประชาคมเมือง ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นนำไปพิจารณา

3.3.2 ร่วมเป็นคณะกรรมการพัฒนาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพื่อทำหน้าที่พิจารณาโครงการที่บรรจุไว้ในแผนพัฒนาองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

3.3.3 ร่วมเสนอข้อบัญญัติท้องถิ่นให้สภาท้องถิ่นพิจารณา

3.4 การมีส่วนร่วมในการตรวจสอบการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น โดยการร่วมเข้าชื่อเพื่อถอดถอนสมาชิกและผู้บริหารท้องถิ่นตามกฎหมายว่าด้วยการลงคะแนนเสียงเพื่อถอดถอนสมาชิก หรือผู้บริหารท้องถิ่น

แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น

การกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่น การปกครองในระบอบประชาธิปไตย คือการกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองโดยตรงซึ่งเป็นการเสริมสร้างศรัทธาของประชาชนในระบอบประชาธิปไตยและการกระจายอำนาจการบริหารท้องถิ่นเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

อุทัย หิรัญโต (2523) การกระจายอำนาจการเมืองการปกครอง คือ การโอน หรือถ่ายโอนอำนาจหน้าที่จากส่วนกลางการบริหารของรัฐไปสู่ท้องถิ่น สำหรับการกระจายอำนาจทางกฎหมายนั้น เป็นวิธีการที่รัฐจะมอบอำนาจบางอย่างให้กับหน่วยงานของรัฐอื่น ๆ จัดบริการสาธารณะบางอย่างได้เองโดยมีอำนาจอิสระตามสมควรโดยไม่อยู่ในการกำกับดูแลของราชการส่วนกลาง หรืออีกนัยหนึ่งคือราชการส่วนกลางมอบอำนาจหน้าที่บางประการในราชการให้ราชการส่วนท้องถิ่นที่ไม่ใช่ราชการส่วนกลางเป็นผู้ดำเนินการมากกว่าการดำเนินการเอง หลักการนี้ลดอำนาจของราชการบริหารส่วนกลางในการปกครองส่วนท้องถิ่น เนื่องจากได้มอบอำนาจบางส่วนให้แก่ราชการส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย ประชาชนเป็นผู้เลือกเข้ามาบริหารงานส่วนท้องถิ่นด้วยตนเอง

ประหยัด หงษ์ทองคำ (2526) เห็นว่า หลักการกระจายอำนาจการปกครอง หมายถึง การมอบอำนาจบางอย่างให้ราชการส่วนท้องถิ่น จัดบริการสาธารณะต่าง ๆ เพื่อให้บริการประชาชนแทนการบริหารราชการส่วนกลางโดยองค์การส่วนท้องถิ่นที่มีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่อย่างเพียงพอ นอกจากนี้การกระจายอำนาจการปกครองส่วนท้องถิ่นจะต้องประกอบด้วยหลักการสำคัญ 3 ประการ คือ

1. ราชการส่วนท้องถิ่นมีฐานะเป็นนิติบุคคลและมีความเป็นอิสระ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์ในการปฏิบัติหน้าที่ด้วยตนเองพร้อมทั้งมีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติหน้าที่เป็นของตนเองด้วย
2. องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ หลักการนี้เป็นหลักการสำคัญของการกระจายอำนาจเพราะขาดอิสระในการปฏิบัติหน้าที่ ต้องรอคำสั่งจากส่วนกลางตลอดเวลา องค์การนั้นก็คงไม่ต่างจากส่วนราชการส่วนภูมิภาคที่เป็นเพียงตัวแทนส่วนกลางที่ประจำอยู่ในส่วนภูมิภาค อย่างไรก็ตามอำนาจอิสระขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีปานกลาง ไม่มากเกินไป เพราะอำนาจอิสระที่มากเกินไปอาจกระทบต่อเอกภาพและอธิปไตยของประเทศได้

3. ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการปกครองตนเองอย่างกว้างขวาง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการปกครองส่วนท้องถิ่นอาจทำได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับความสามารถและความสนใจของประชาชนในท้องถิ่นเป็นหลัก เช่น การใช้สิทธิเลือกผู้แทนจากการสรรหา มาเป็นผู้แทนท้องถิ่น หรือการร่วมตรวจสอบ ดูแลการทำงานของผู้แทนที่ตนเลือกเข้าไป เป็นต้น

ฮอลโลเวย์ (1981 อ้างถึงใน สมบัติ อารังธัญวงศ์, 2542) อธิบายว่า การปกครองท้องถิ่น หมายถึง การปกครองตนเองของชุมชนเฉพาะที่มีองค์การเกิดขึ้นและทำหน้าที่ในพื้นที่ที่กำหนด โดยมีอำนาจการบริหารการคลัง การตัดสินใจและมีสภาพท้องถิ่นเป็นกลไกสำคัญขององค์การนี้

จากความหมายของการกระจายอำนาจการบริหาร หรือการปกครองท้องถิ่นดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า การกระจายอำนาจการบริหารท้องถิ่น ประกอบด้วยคุณลักษณะสำคัญ ดังนี้ (สมบัติ อารังธัญวงศ์, 2542)

1. รัฐบาลกลางมอบอำนาจให้รัฐบาลท้องถิ่น มีอำนาจอิสระในการปกครองตนเองโดยมีอำนาจตัดสินใจในการบริหารการคลังและการให้บริการสาธารณะแก่ชุมชนภายในขอบเขตที่รัฐบาลกลางอนุมัติ

2. ประชาชนในท้องถิ่นมีอำนาจเลือกตั้งผู้แทนไปบริหารราชการส่วนท้องถิ่นและมีอำนาจให้ประโยชน์และโทษแก่ผู้บริหารโดยตรง กล่าวคือ ถ้าผู้บริหารบริหารงานเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นอย่างมีประสิทธิภาพ ราษฎรในท้องถิ่นอาจเลือกที่จะกลับมาปฏิบัติหน้าที่ต่อเมื่อครบวาระ หรือประพฤติมิชอบราษฎรในท้องถิ่นที่มีอำนาจถอดถอนได้

3. องค์การท้องถิ่นเป็นนิติบุคคลและเป็นอิสระ จึงมีอำนาจอิสระในการกระจายบริการสาธารณะโดยตรงไปยังประชาชนในท้องถิ่นตามที่รัฐบาลกลางมอบหมาย

4. การปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นกลไกการกระจายอำนาจของราชการส่วนกลาง โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้คนในท้องถิ่นได้เรียนรู้ มีประสบการณ์ตรงในการปกครองตนเองซึ่งเป็นรากฐานสำคัญในการส่งเสริมให้คนในท้องถิ่นตระหนักถึงคุณค่าของการมีส่วนร่วมทางการเมืองในระดับท้องถิ่นและระดับชาติ

5. ความสำเร็จของการปกครองส่วนท้องถิ่นขึ้นอยู่กับความจริงใจของรัฐบาลกลางในการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นปกครองตนเอง โดยต้องกระจายอำนาจทั้งทางการเมืองและการคลัง โดยเฉพาะอย่างยิ่งอำนาจทางการเมืองการคลัง รัฐบาลกลางต้องให้อำนาจแก่รัฐบาลท้องถิ่นในการสร้างรายได้ให้สอดคล้องกับงานพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้พวกเขาพึ่งพาตนเองได้เป็นส่วนใหญ่

6. ความสำเร็จในการกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่นจะสร้างชุมชนเมืองที่มีคุณภาพกระจายไปทั่วประเทศซึ่งสร้างปัจจัยดึงดูดไม่ใ้ราษฎรในท้องถิ่นอพยพเข้าสู่กรุงเทพมหานครจนเป็นเอกนครอย่างในปัจจุบัน ซึ่งนำมาซึ่งความสูญเสียในการแก้ปัญหาอย่างไม่รู้จบสิ้น

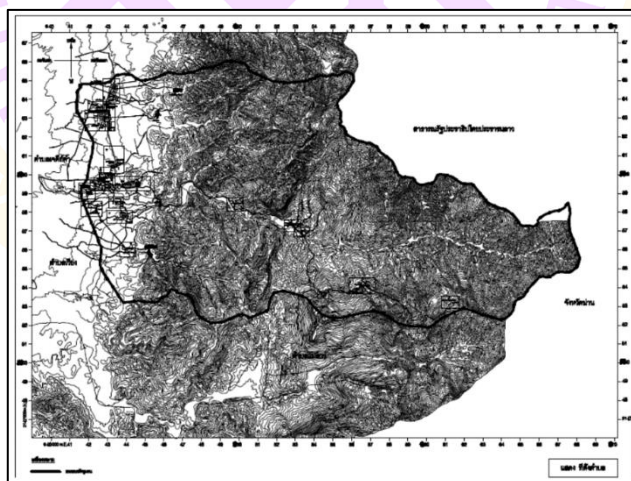
7. การกระจายอำนาจการปกครองท้องถิ่นจะเป็นกุญแจสำคัญในการกระจายโอกาสเพื่อส่งเสริมให้คนในท้องถิ่น ได้รับโอกาสในการได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพและเท่าเทียมซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการส่งเสริมการกระจายรายได้สู่ชาวชนบทได้กลายเป็นจริง

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น

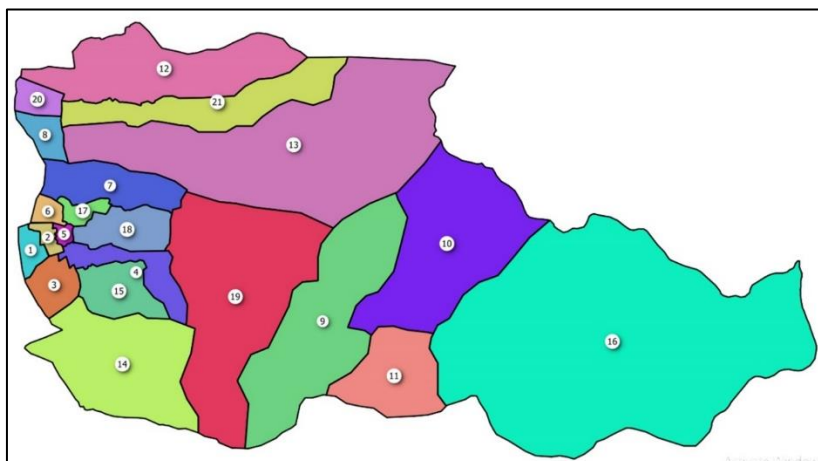
องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น ได้รับการประกาศให้เป็นองค์การบริหารส่วนตำบล ร่มเย็น ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย เรื่องจัดตั้งองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 113 ตอนพิเศษ 9 ง ลงวันที่ 30 มกราคม 2539 หน้า 133 ลำดับที่ 1286 ประกาศ ณ วันที่ 19 ธันวาคม 2539 ปัจจุบันเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง ตั้งอยู่เลขที่ 172 หมู่ 7 ตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา อยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงของอำเภอเชียงคำ มีพื้นที่รวม 278.759 ตารางกิโลเมตร หรือ 174,224 ไร่ ระยะทางห่างจากที่ว่าการอำเภอเชียงคำ ประมาณ 8 กิโลเมตร อยู่ห่างจากจังหวัดพะเยา ประมาณ 98 กิโลเมตร

องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น มีลักษณะภูมิประเทศทั่วไปเป็นที่ราบ หุบเขา และภูเขา เป็นพื้นที่ชุมชน และพื้นที่เกษตรกรรม มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่ แม่น้ำญวน ลำน้ำร่องอวม สภาพพื้นที่เหมาะสมในการเพาะปลูกและเหมาะสมสำหรับเป็นสถานที่พักผ่อนและเป็นแหล่งท่องเที่ยว (องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น, 2564)

1. พื้นที่ราบ ได้แก่ หมู่ที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 20, 21
2. พื้นที่ตั้งเชิงเขา ได้แก่ หมู่ที่ 9, 10, 11, 16, 19, 22

ภาพ 1 แผนที่ตำบลร่มเย็น

ภาพ 2 แผนที่ตำบลร่วมเย็นแยกราชหมู่บ้าน

1. การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น

1.1 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายใน

ตาราง 2 แสดงจุดอ่อนและจุดแข็งในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในเพื่อใช้ในการจัดทำกรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลร่วมเย็น

	จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weakness : W)
1. ด้านการบริหาร	<p>1. ระบบสภา อบต. มีความเข้มแข็ง การบริหารงบประมาณส่วนใหญ่ได้รับความเห็นชอบจากสภาก่อนดำเนินการ</p> <p>รับผิดชอบที่ตรวจสอบได้</p>	<p>1. มีการประสานงาน ยังมีความขัดแย้งกันเนื่องมาจากนำความรู้สึกอดีตส่วนตัวมาประกอบการตัดสินใจทำให้การขับเคลื่อนงานยังมีปัญหาบ่อยครั้ง</p>

ตาราง 2 (ต่อ) แสดงจุดอ่อนและจุดแข็งในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในเพื่อใช้ในการจัดทำกรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น

จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weakness : W)
<p>2. องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น แบ่งโครงสร้างองค์การเป็น 5 ส่วน ได้แก่ สำนักปลัด กองคลัง กองช่าง กองการศึกษา และกองสาธารณสุข และสิ่งแวดลอม และมีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน เพื่อรองรับการขยายตัวขององค์การในอนาคต</p> <p>3. ผู้บริหารท้องถิ่นมอบอำนาจหน้าที่ตามความเหมาะสมตามหลักเกณฑ์ วิธีการ เงื่อนไขในการมอบอำนาจการปฏิบัติราชการ เพื่อให้เกิดความรวดเร็ว มีประสิทธิภาพ</p>	<p>ประกอบกับเจ้าหน้าที่ยังไม่เปิดรับแนวทางการปฏิบัติงาน รูปแบบที่มีความเหมาะสมกว่า นิยมใช้แนวทางการปฏิบัติงานแนวทางเดิม</p> <p>2. การกิจการวางแผนความเชื่อมโยงแต่ละกองงานไม่เป็นระบบ</p>

ตาราง 2 (ต่อ) แสดงจุดอ่อนและจุดแข็งในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในเพื่อใช้ในการจัดทำกรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น

	จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weakness : W)
2. ด้านระเบียบ กฎหมาย ข้อบัญญัติตำบล	<p>1. องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นมีการจัดทำข้อบัญญัติตำบล สำหรับบังคับใช้ในตำบล</p> <p>2. มีการแจ้งข้อระเบียบกฎหมายให้กับเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบทราบเพื่อใช้เป็นแนวทางยึดถือปฏิบัติ</p>	<p>1. เจ้าหน้าที่ยังไม่ปฏิบัติตามระเบียบกฎหมายอย่างเคร่งครัด</p>
3. ด้านบุคลากร	<p>1. มีบุคลากรที่เป็นลูกจ้างตามภารกิจ มีประสบการณ์ในการทำงานมีความรู้ความสามารถ มีความสนใจในการเพิ่มพูนความรู้ด้านวิชาการและทักษะใหม่ ๆ</p> <p>2. บุคลากรส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีในทุก ๆ ด้านและให้ความร่วมมือในการทำงาน</p> <p>3. การให้บริการประชาชนที่มาติดต่องานเป็นไปด้วยความรวดเร็ว มีความรู้ความสามารถในการให้บริการประชาชนด้วยความถูกต้อง</p>	<p>1. ยังขาดบุคลากรในส่วนกองช่างที่จะมารองรับภารกิจการบริหารงานจำนวนมาก</p> <p>2. ยังขาดบุคลากรในตำแหน่งที่สำคัญได้แก่ ผู้อำนวยการช่าง และผู้อำนวยการกองการศึกษา ที่ต้องตัดสินใจดำเนินการเรื่องต่าง ๆ</p> <p>3. การปฏิบัติงานยังไม่เป็นระบบ รวมถึงการมอบหมายงานยังไม่ชัดเจนเท่าที่ควร</p>

ตาราง 2 (ต่อ) แสดงจุดอ่อนและจุดแข็งในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในเพื่อใช้ในการจัดทำกรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น

	จุดแข็ง (Strengths : S)	จุดอ่อน (Weakness : W)
4. ด้านงบประมาณ	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีอิสระในการบริหารเงินทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ 2. ใช้จ่ายงบประมาณเป็นไปตามวัตถุประสงค์และมีความโปร่งใส 	<ol style="list-style-type: none"> 1. งบประมาณส่วนใหญ่ถูกใช้กับรายจ่ายประจำ ทำให้การพัฒนาตามยุทธศาสตร์อื่นยังทำได้ไม่ครอบคลุมเท่าที่ควร
5. ด้านระบบฐานข้อมูล	<ol style="list-style-type: none"> 1. มีการรวบรวมข้อมูลสภาพปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่จากแผนพัฒนาหมู่บ้าน 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ไม่มีการจัดเก็บข้อมูลภายในท้องถิ่นด้วยตนเอง เช่น จปฐ. และ กชช. 2. ค ทำให้การวิเคราะห์ข้อมูลดังกล่าวต้องไปขอจากหน่วยงานอื่น
6. ด้านการประสานงานการอำนวยความสะดวกความร่วมมือจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง	<ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้นำหมู่บ้านมีความเข้มแข็งการประสานงานค่อนข้างเป็นไปด้วยความเรียบร้อย 2. ได้รับการประสานงานจากอำเภอและจังหวัดเป็นอย่างดี 	<ol style="list-style-type: none"> 1. ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นส่วนใหญ่ไม่ค่อยให้ความร่วมมือในกิจกรรมต่าง ๆ เท่าที่ควร
7. ด้านทรัพยากรเครื่องมือและอุปกรณ์ในการทำงาน	<ol style="list-style-type: none"> 1. สำนักงานกว้างขวาง มีสถานที่เพื่อรองรับการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของประชาชน 2. วัสดุ อุปกรณ์มีเพียงพอในการอำนวยความสะดวกในการบริหารจัดการได้ในระดับหนึ่ง 	<ol style="list-style-type: none"> 1. วัสดุ อุปกรณ์เสียค่อนข้างบ่อยทำให้การดำเนินงานไม่ต่อเนื่อง

1.2 การวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอก

ตาราง 3 แสดงโอกาสและอุปสรรคในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกเพื่อใช้ในการจัดทำกรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น

	โอกาส (Opportunity : O)	อุปสรรค (Threat : T)
1. ด้านการเมือง	<p>1. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นคนในพื้นที่ทำให้การติดต่อสื่อสารสะดวก</p> <p>2. การเมืองระดับท้องถิ่นไม่มีปัญหาความขัดแย้งรุนแรงจึงเอื้อต่อการพัฒนาตำบล</p>	<p>1. การเลือกตั้งระดับประเทศยังไม่สามารถสรุปรัฐบาลใหม่ได้ ทำให้ระบบการเมืองยังไม่เข้มแข็งทำให้การขับเคลื่อนนโยบายต่าง ๆ อาจจะยังไม่ต่อเนื่อง</p>
2. ด้านเศรษฐกิจ	<p>1. มีแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติที่สวยงาม</p> <p>2. พื้นที่ตำบลร่มเย็นเป็นแหล่งต้นน้ำ แหล่งน้ำอยู่สูงเหมาะแก่การทำเกษตร</p>	<p>1. เนื่องจากน้ำมันมีราคาแพง ทำให้ต้นทุนการผลิตและขนส่งสินค้ามีราคาสูงขึ้น ประกอบกับประเทศประสบปัญหาด้านการเมืองจึงทำให้ยังไม่ได้รับความไว้วางใจจากชาวต่างชาติให้เข้ามาลงทุนเท่าที่ควร ทำให้เศรษฐกิจชะลอตัว</p> <p>2. สภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงไปส่งผลให้การเกษตรยังต้องอาศัยภูมิอากาศ</p>

ตาราง 3 (ต่อ) แสดงโอกาสและอุปสรรคในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกเพื่อใช้ในการจัดทำกรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลร่วมเย็น

โอกาส (Opportunity : O)	อุปสรรค (Threat : T)
<p>2. ด้านเศรษฐกิจ (ต่อ)</p>	<p>3. ประชาชนขาดความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้สารเคมีทำให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับสุขภาพ</p>
<p>3. ด้านสังคม</p> <p>1. สังคมเกิดการพึ่งพาอาศัยกันมากขึ้น มีกลุ่มต่างๆเกิดขึ้นมาเพื่อดูแลกัน มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมร่วมมือร่วมใจ มีการส่งเสริมจากภาครัฐ เช่น มีเบี้ยยังชีพ เป็นต้น</p>	<p>1. โลกาภิวัตน์เข้ามามีบทบาทชักจูงเยาวชนและประชาชนในท้องถิ่นให้เปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตไปจากเดิม เยาวชนส่วนใหญ่ใช้เวลาว่างในการเล่นเกมส์ ทำให้เกิดปัญหาครอบครัว</p> <p>2. การอนุรักษ์ประเพณีและวัฒนธรรมเริ่มน้อยลง เนื่องจากเยาวชนส่วนใหญ่ไม่สนใจที่จะรักษา</p> <p>3. ประเทศไทยอยู่ระหว่างการเปลี่ยนแปลงทางประชากรอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะด้านโครงสร้างอายุของประชากรที่มีสัดส่วนของประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไปเพิ่มมากขึ้น ซึ่งถือว่าเป็นประชากรที่อยู่ในวัยพึ่งพิง (ต้องการการดูแลจากรัฐและครอบครัว) ซึ่งเรื่องนี้เป็นประเด็นท้าทายสำคัญ</p>

ตาราง 3 (ต่อ) แสดงโอกาสและอุปสรรคในการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายนอกเพื่อใช้ในการจัดทำกรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลร่วมเย็น

	โอกาส (Opportunity : O)	อุปสรรค (Threat : T)
4. ด้านนโยบายของรัฐบาลกฎหมาย	1. พ.ร.บ.กำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ ให้แก่อปท. (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549	1. กฎหมายมีการเปลี่ยนแปลงบ่อย การสั่งการค่อนข้างล่าช้า 2. ประชาชนขาดความรู้ด้านกฎหมายที่เกี่ยวข้องนโยบายของรัฐบาลส่วนใหญ่นโยบายประชานิยมทำให้สังคมไม่เข้มแข็ง รอคอยการช่วยเหลือจากรัฐอย่างเดียว 3. กฎหมายด้านการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ที่ไม่มีความยืดหยุ่นทำให้ไม่สามารถดำเนินการในพื้นที่ป่าไม้ได้เท่าที่ควรทำให้ประชาชนได้รับความเดือดร้อน
5. ด้านเทคโนโลยี	1. มีการปรับเปลี่ยนรูปแบบการบริหารราชการมีความเป็น Thailand 4.0 ที่เน้นการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีมากขึ้น	2. ประชาชนส่วนใหญ่ยังไม่ถึงการใช้เทคโนโลยี และยังมีเครื่องมือการสื่อสารที่รองรับกับการบริการ โดยเฉพาะประชาชนผู้สูงอายุ

จากการวิเคราะห์ศักยภาพขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น โดยใช้เทคนิค SWOT Analysis ในการพิจารณาสภาพปัญหาทั้งภายในและภายนอกที่มีผลต่อการปฏิบัติงานแล้ว พบว่า ปัจจัยภายในขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นมีจุดแข็งมากกว่าจุดอ่อน ส่วนปัจจัยภายนอกมีอุปสรรคมากกว่าโอกาส อย่างไรก็ตามปัจจัยที่เป็นจุดอ่อนที่เป็นสาระสำคัญที่จะต้องเร่งดำเนินการแก้ไขโดยเฉพาะ คือ งบประมาณส่วนใหญ่ถูกใช้กับรายจ่ายประจำ ทำให้การพัฒนาตามยุทธศาสตร์อื่นยังทำได้ไม่ครอบคลุมเท่าที่ควรและควรมีมาตรการในการขอรับงบประมาณสนับสนุนการดำเนินการจากหน่วยงานภายนอกเพิ่มมากขึ้น และการกระตุ้นให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นให้มากขึ้นมองที่ประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน ส่วนปัจจัยภายนอกที่ยังเป็นอุปสรรคในการพัฒนานั้น องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นควรมุ่งเน้นการพัฒนาทุกด้านให้สอดคล้องกัน โดยเฉพาะด้านเศรษฐกิจและสังคม มีการส่งเสริมให้ชุมชนมีความเข้มแข็งอย่างยั่งยืนต่อไป

2. ยุทธศาสตร์และแนวทางการพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น (องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น, 2564)

2.1 ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาสาธารณสุขและการกีฬา

2.1.1 ส่งเสริมการดำเนินงานด้านสาธารณสุขมูลฐาน และเสริมสร้างสุขภาพที่ดีให้กับประชาชนตลอดจนการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ทางการแพทย์ที่จำเป็นในการป้องกันโรคติดต่อไวรัสโคโรนา 2019

2.1.2 ส่งเสริมและสนับสนุนให้มีสถานที่สำหรับการออกกำลังกายและแข่งกีฬา

2.1.3 ส่งเสริมสุขภาพอนามัยและนันทนาการ

2.1.4 ส่งเสริมการจัดให้มีสวนสาธารณะหรือสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

2.1.5 ส่งเสริมและสนับสนุนการกีฬาทุกชนิด ตลอดจนสนับสนุนการจัดการแข่งขันกีฬาในทุกระดับ

2.1.6 เสริมสร้างความเข้มแข็งของเครือข่ายอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านในการช่วยเหลือด้านสาธารณสุขพื้นฐานในชุมชน

2.2 ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว

- 2.2.1 ส่งเสริมให้ประชาชนน้อมนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิต
- 2.2.2 ส่งเสริมการพัฒนาและปรับปรุงภูมิทัศน์แหล่งท่องเที่ยวให้สวยงามและประชาสัมพันธ์ให้เป็นที่รู้จักมากขึ้น ตลอดจนจัดให้มีระบบข้อมูลเพื่อการจัดการท่องเที่ยวอย่างเป็นระบบ
- 2.2.3 พัฒนาและส่งเสริมอาชีพ ให้แก่ เยาวชน ประชาชน ผู้สูงอายุ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มอาชีพและกลุ่มองค์กรต่าง ๆ ตลอดจนจัดผู้ด้อยโอกาส เพื่อให้มีความรู้ในการประกอบอาชีพ และเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวมากยิ่งขึ้น
- 2.2.4 ส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วัฒนธรรม และการพัฒนาการบริหารและการท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ
- 2.2.5 ส่งเสริมการเกษตรผสมผสานและเกษตรอินทรีย์เพื่อให้ผลผลิตทางการเกษตรปลอดภัยจากสารพิษ
- 2.2.6 ส่งเสริมและพัฒนาสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ (OTOP) งานฝีมือ และหัตถกรรมให้เป็นสินค้าที่มี

2.3 ยุทธศาสตร์ที่ 3 พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน

- 2.3.1 พัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค-บริโภค และการเกษตรอย่างพอเพียงและทั่วถึง เป็นระบบลุ่มน้ำพร้อมจัดทำแผนที่น้ำอย่างครอบคลุมพื้นที่
- 2.3.2 สนับสนุนและช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาภัยแล้งและขาดแคลนน้ำ
- 2.3.3 ส่งเสริมให้มีระบบการคมนาคม และการขนส่งที่เชื่อมต่อระหว่างองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นให้ได้มาตรฐาน เพื่อให้การคมนาคมและการขนส่งสินค้ามีความสะดวกรวดเร็ว และกระจายความเจริญไปทุกพื้นที่
- 2.3.4 สนับสนุนด้านเทคนิค วิชาการ เครื่องมือ เครื่องจักรกลและบุคลากรในการพัฒนาและแก้ไขปัญหาโครงสร้างพื้นฐานให้กับองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานอื่น ๆ
- 2.3.5 ส่งเสริมการวางผังการใช้ที่ดินให้เป็นระบบ และการจัดการใช้ที่ดินอย่างเหมาะสม โดยการสนับสนุนให้มีการจัดทำผังเมืองรวมเพื่อวางแผนแนวทางการพัฒนาเมืองและชุมชนให้มีระเบียบรองรับการขยายตัวของชุมชนในอนาคต

2.4 ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาสังคม การศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

2.4.1 ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิตแก่เด็ก สตรี ผู้สูงอายุ และผู้ด้อยโอกาสหรือ
ศูนย์สามวัยและการจัดสวัสดิการสังคมต่าง ๆ เพื่อให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

2.4.2 ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษา เพื่อเพิ่มโอกาสการเรียนรู้อย่าง
ทั่วถึงอย่างต่อเนื่องทั้งในและนอกระบบ

2.4.3 ส่งเสริมการอนุรักษ์และฟื้นฟูศิลปะ จารีตประเพณี ขนบธรรมเนียม
ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่สืบไป

2.4.4 การทำนุบำรุงศาสนาและส่งเสริมวัฒนธรรมอันดีงามของท้องถิ่น

2.4.5 สนับสนุนและส่งเสริมงานด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด
ตลอดจนแก้ไขปัญหาเด็กและเยาวชนในกลุ่มเสี่ยง และการแก้ไขปัญหาสังคมในด้านต่าง ๆ

2.4.6 สนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย

2.4.7 สนับสนุนการป้องกันปัญหาอาชญากรรมและการจรรยาบรรณ เพื่อสร้างความ
ปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

2.5 ยุทธศาสตร์ที่ 5 พัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.5.1 ส่งเสริมการสร้างจิตสำนึกของประชาชน เด็ก และเยาวชนในการอนุรักษ์
ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

2.5.2 ส่งเสริมการจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ ที่มีผลต่อสุขภาพอนามัย
และคุณภาพชีวิตของประชาชน

2.5.3 ส่งเสริมและสนับสนุนการแก้ไขปัญหาหน้าน้ำเสีย

2.5.4 ส่งเสริมการดูแลและบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน โดยการปลูกป่าทดแทนและ
รักษาสภาพแวดล้อมของแหล่งต้นน้ำลำธาร

2.5.5 ส่งเสริมการประหยัดพลังงานและการรณรงค์แก้ไขปัญหาภาวะโลกร้อน

2.6 ยุทธศาสตร์ที่ 6 พัฒนาการเมืองการบริหาร

2.6.1 ใช้หลักธรรมาภิบาลในการบริหารจัดการเพื่อให้องค์การมีความโปร่งใส
ตรวจสอบได้ และประชาชนได้ประโยชน์สูงสุด

2.6.2 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนในการบริหารงาน การ
ตรวจสอบติดตามประเมินผลการปฏิบัติงานการป้องกันการทุจริต

2.6.3 เสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ ตลอดจน
ส่งเสริมการจัดให้มีสถานที่สำหรับการประชุม อบรม และจัดกิจกรรมต่าง ๆ

2.6.4 ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชน ผู้นำชุมชน ผู้นำท้องถิ่น กลุ่มองค์กรต่าง ๆ ในการพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้เกิดเป็นเครือข่ายความร่วมมือ ตลอดจนประสานการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นเพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหา ตอบสนองความต้องการของประชาชนได้อย่างแท้จริง

2.6.5 พัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ความสามารถและประสบการณ์เพื่อให้สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ

2.6.6 เสริมสร้างความรู้เกี่ยวกับประชาธิปไตย สิทธิ หน้าที่ของพลเมืองและการเลือกตั้ง เพื่อให้การพัฒนาท้องถิ่นเป็นไปตามเจตนารมณ์ของประชาชน

2.6.7 การรณรงค์ปกป้องสถาบันชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์ ตลอดจนการเสริมสร้างความสมานฉันท์

2.6.8 การเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารและประชาสัมพันธ์ผลการดำเนินงานให้ประชาชนได้รับทราบอย่างทั่วถึง

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

จริญญา จันท์ทรง (2555) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสงใหญ่ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสงใหญ่ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี และเพื่อหาแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสงใหญ่ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้จำนวน 346 คน ผลการวิจัยพบว่า (1) การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสงใหญ่ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี พบว่าโดยภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง โดยด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการปฏิบัติการและการมีส่วนร่วมในการประเมินผลตามลำดับ (2) แนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสงใหญ่ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี มีดังนี้ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจควรประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้รับทราบข้อมูลข่าวสารอย่างต่อเนื่อง และมีความสม่ำเสมอ ด้านการมีส่วนร่วมปฏิบัติการควรให้การสนับสนุนประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมต่าง ด้านการมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ ควรส่งเสริมให้ประชาชนได้ตระหนักและเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อรักษาผลประโยชน์อันพึงมีพึงได้ของท้องถิ่นตน และด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลควรสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วน

ร่วมในการติดตามประเมินผลการทำงานและตรวจสอบผลการดำเนินงานในโครงการหรือกิจกรรมขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการรับฟังการแถลงผลการดำเนินงาน และให้ข้อเสนอในโครงการเคลื่อนที่ประเภทต่าง ๆ ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาในท้องถิ่น และควรส่งเสริมให้ประชาชนสามารถตรวจสอบการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลในทุกโครงการ

นุสรรา พันธรัักษ์ (2555) การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นกรณีศึกษาพื้นที่ตำบลคลองจุกกระเฉง อำเภอมะนังจังหวัดยะลา จังหวัดยะลา มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคล และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นตำบลคลองจุกกระเฉง อำเภอมะนังจังหวัดยะลา จังหวัดยะลา (2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่นตำบลคลองจุกกระเฉง อำเภอมะนังจังหวัดยะลา จังหวัดยะลา จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล โดยกลุ่มตัวอย่าง คือ ประชาชนในตำบลคลองจุกกระเฉง อำเภอมะนังจังหวัดยะลา จังหวัดยะลา จำนวน 351 คน ผลการศึกษาพบว่า (1) ประชาชนกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีอายุ 26-35 ปี มีอาชีพเป็นเกษตรกร สถานภาพสมรส มีระดับการศึกษามัธยมศึกษา/ปวช. และมีรายได้ต่อเดือนส่วนใหญ่ 5,000-10,000 บาท (2) ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ในภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง (3) ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีระดับการศึกษา และรายได้ต่อเดือนต่างกัน มีระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมเป็นไปตามสมมติฐาน พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ในภาพรวมระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านปฏิบัติงาน รองลงมาคือ ด้านวางแผนพัฒนา และค่าเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ ด้านติดตามตรวจสอบ ผลการวิเคราะห์เพื่อเปรียบเทียบจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลของประชาชน พบว่า ระดับการศึกษาต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมเป็นไปตามสมมติฐาน ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นถึงความพร้อมของประชาชนพอสมควรซึ่งสามารถส่งเสริมหรือพัฒนาให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในระดับมาก หรือมากที่สุดได้

ลีลารัตน์ แบ่งทิศ (2556) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำร้อน อำเภอนงนุชจังหวัดแพร่ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาถึงลักษณะการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำร้อน (2) ศึกษาถึงปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำร้อน (3) ศึกษาถึงปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะในการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำร้อน โดยใช้การวิจัยเชิงผสานวิธี ผลการศึกษาพบว่า ลักษณะการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำร้อนมีการบริหารงานที่ยึดเอาแต่ความ

คิดเห็นเฉพาะบุคคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำรัดและตัวแทนของหมู่บ้านที่เข้าร่วมการประชุม พบว่าประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลน้ำรัดให้ความสำคัญและต้องการมีโอกาสเข้าไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำรัดในทุกขั้นตอนการดำเนินการ ปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำรัดคือสถานภาพทางสังคม การศึกษา และอาชีพ ในการศึกษาปัญหา อุปสรรคในการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำรัด พบว่า มีปัญหาเรื่องการแสดงความคิดเห็น ซึ่งควรเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นของประชาชนทั่วไปมากกว่าที่จะรับฟังความคิดเห็นเฉพาะตัวแทนหมู่บ้าน ปัญหาการประชาสัมพันธ์ควรให้ความสำคัญต่อการกระจายข่าวสารและข้อมูลให้ถึงประชาชนให้มากกว่านี้ และปัญหาเรื่องการตรวจสอบภายหลังการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำรัดไม่ควรใช้วิธีการสรุปผลการดำเนินงานในที่ประชุมเพียงเท่านั้น ควรมีการออกสำรวจความคิดเห็นของประชาชนและความพึงพอใจของประชาชนต่อการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำรัดหลังจากเสร็จสิ้นการดำเนินงาน และขอเสนอแนะสำหรับการมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำรัดให้กับประชาชนควรให้ความรู้แก่ประชาชนในพื้นที่เกี่ยวกับลักษณะการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล รวมถึงประชาสัมพันธ์ข้อมูลต่างๆเกี่ยวกับการบริหารงานอย่างต่อเนื่อง และที่สำคัญผู้บริหารและปฏิบัติงานขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำรัดควรมีการลงพื้นที่สอบถามความต้องการของประชาชนเพื่อที่จะได้ข้อมูลที่แท้จริงจากประชาชน

พระกิตติชัย ปัญญาโร (สินคง) (2557) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก (2) เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ (3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค ข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก โดยผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้เฉลี่ยต่อเดือน พบว่า ประชาชนที่มี

อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ต่อเดือนต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ 0.01 ส่วนประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ไม่แตกต่างกัน

ศุภาวดี กรมทอง (2557) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว อำเภอปึงนาราง จังหวัดพิจิตร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความรู้ของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น และปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว อำเภอปึงนาราง จังหวัดพิจิตร ผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว ทั้งหมด 6 ด้าน ได้แก่ ด้านการรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ด้านการคิดพัฒนา ด้านการตัดสินใจ ด้านการปฏิบัติ ด้านการติดตามและประเมินผล และด้านการรับประโยชน์ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เปรียบเทียบความแตกต่างของการมีส่วนร่วมของประชาชนในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีเพศ ระดับการศึกษา สมาชิกในครอบครัว รายได้และรายจ่ายต่อเดือนที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นที่แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนอายุ อาชีพ การเป็นกลุ่มต่างๆ ในชุมชน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นที่ไม่แตกต่างกัน

ลีลารัตน์ แบ่งทิศ (2556) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมและเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก ตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน อาชีพ ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ การเป็นสมาชิกกลุ่มของสังคม และความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานท้องถิ่น รวมทั้งศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการเข้ามามีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง 383 คน ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองหกอยู่ในระดับสูง และมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองหกอยู่ในระดับกลาง เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการไปใช้สิทธิเลือกตั้งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ถัดมาคือด้านการเข้าร่วมรับฟังหรือเข้าร่วมประชุม ในระดับปานกลาง และด้านการร่วมปฏิบัติงานหรือเข้าร่วมกิจกรรมและ

ด้านการตรวจสอบการทำงาน อยู่ในระดับต่ำ และประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาอาศัยในพื้นที่ และการเป็นสมาชิกของกลุ่มทางสังคมแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนรายได้เฉลี่ยต่อเดือน และความรู้เกี่ยวกับการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองหกที่แตกต่างกันมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ในภาพรวมและทุกด้าน ยกเว้นเฉพาะด้านการเข้าร่วมปฏิบัติงานหรือเข้าร่วมกิจกรรมเท่านั้น สำหรับประชาชนเพศหญิงและชายมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองหกแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 เฉพาะด้านไปใช้สิทธิเลือกตั้ง และด้านการตรวจสอบการทำงาน ส่วนสถานภาพที่แตกต่างกันไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองหกทั้งในภาพรวมและทุกด้าน

ฉันทนา คำเมืองคุณ (2558) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดทรายขาว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดทรายขาว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย จำแนกตามเพศ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ประชาชนที่มีสิทธิเลือกตั้งที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหาดทรายขาว จำนวน 320 คน ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดทรายขาว ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานสูงสุดคือ ด้านร่วมควบคุมติดตามประเมินผล และประชาชนที่มีเพศต่างกันมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดทรายขาวไม่แตกต่างกัน

พระมหาสมบัติ หนองหงอก (2559) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลตาโกน อำเภอเมืองจันทร์ จังหวัดศรีสะเกษ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตาโกน จากกลุ่มตัวอย่าง 380 คน โดยใช้แบบสอบถาม 4 ด้าน คือด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดทำ ด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติ ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตาโกนในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาารายด้านพบว่าอยู่ในระดับปานกลางทุกด้าน และประชาชนที่มีเพศ สถานภาพทางครอบครัว และอาชีพแตกต่างกัน ไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ส่วนประชาชนที่มีอายุ ระดับการศึกษา และรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน ไม่มีผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตาโกนในภาพรวม แต่พบความแตกต่างแตกต่างในรายด้าน ดังนี้ ในด้านการมีส่วนร่วม

ร่วมในการตัดสินใจ โดยพบในประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนและอายุต่างกัน และในด้านการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติพบความแตกต่างในประชาชนที่มีอายุต่างกัน อีกทั้งพบความแตกต่างในด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผลในกลุ่มที่มีระดับการศึกษาต่างกัน

วิสัยจิตร เสนาราช (2559) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตอนกลาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) ศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น จำแนกตามเพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และหมู่บ้านที่อาศัยอยู่ (3) เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตอนกลาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม ผลการศึกษาพบว่า (1) ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยรวมทั้ง 4 ด้านได้แก่ การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ การมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง (2) ประชาชนที่มีเพศ อายุ อาชีพ และหมู่บ้านแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยรวมแตกต่างกัน ส่วนระดับการศึกษามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นไม่ต่างกัน (3) ข้อเสนอแนะ ด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจควรมีการประชุมประชาคมเพื่อเสนอปัญหาและความต้องการเพื่อจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรมควรให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการตรวจสอบ/ดำเนินงานด้านการก่อสร้าง (4) ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ในการจัดโครงการต่างๆควรจัดให้ผลประโยชน์ตกกับประชาชน 4) ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลควรมีการติดตามและประเมินผลแผนพัฒนาทุก 3 เดือน

สุปรินญา รัตนกุลยวิจิตร (2561) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ของเทศบาลตำบลป่าแวง อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลป่าแวง และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ และรายได้ กับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลป่าแวง กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนที่เคยมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของเทศบาลตำบลป่าแวง จำนวน 250 คน ผลการวิจัยพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยภาพรวมพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนอยู่ในระดับมาก และประชาชนที่มีเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้มีระดับการมีส่วนร่วมไม่แตกต่างกัน ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

พระรัชชัชย สนุติธมฺโม (วรรณนาวิน) (2561) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว โดยมีวัตถุประสงค์ (1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว (2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล (3) เพื่อศึกษาปัญหาอุปสรรค และข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว โดยดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยแบบผสมวิธี ผลการวิจัยพบว่า (1) ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล และด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง (2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ประชาชนที่มีอาชีพและระดับการศึกษาต่างกันการมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสระแก้ว แตกต่างกัน ส่วนประชาชนที่มีเพศ อายุ และรายได้ต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสระแก้วไม่ต่างกัน (3) ปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสระแก้ว ได้แก่ การตัดสินใจ วันทำงานไม่ตรงกัน เสียงประชาชนสัมพันธ์ไม่ค่อยได้ยิน บางจุดเสียงตามสายไม่ทั่วถึง การดำเนินงานผู้บริหารหน่วยงานที่เกี่ยวข้องลงพื้นที่น้อย ประชาชนขาดความรู้และหน่วยงานล่าช้า การรับผลประโยชน์ชุมชนของบประมาณจะไม่ค่อยได้รับผลทำให้บางชุมชนไม่ได้รับการอนุมัติให้เกิดการพัฒนาชุมชน และการประเมินผลประชาชนขาดความร่วมมือไม่มีความรู้เรื่องแผนพัฒนา หน่วยงานยังไม่ชัดเจนเรื่องการแก้ไขปัญหาในชุมชน

ตาราง 4 เปรียบเทียบตัวแปรต้นกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปร	ชื่อผู้วิจัย/ปีที่วิจัยเรื่อง	ผลการวิจัย
1. เพศ	ศุภาวดี กรมทอง (2557) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว อำเภอปึงนาราง จังหวัดพิจิตร	กลุ่มตัวอย่างมีเพศที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
	พระกิตติชัย ปัญญาโร (สินคง) (2557) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก	ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ไม่แตกต่างกัน
	ลีลาวดี ศรีพลับ (2557) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี	ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
	วิสัยจิตร เสนาราช (2559) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนกลาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยรวมแตกต่างกัน

ตาราง 4 (ต่อ) เปรียบเทียบตัวแปรต้นกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปร	ชื่อผู้วิจัย/ปีที่วิจัยเรื่อง	ผลการวิจัย
2. อายุ	สิลาวดี ศรีพลับ (2557) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี	ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมี ส่วนร่วมในการบริหารงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05
	พระมหาสมบัติ หนองหงอก (2559) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบล ตาโกน อำเภอเมืองจันทร์ จังหวัด ศรีสะเกษ	ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันไม่ มีผลต่อการจัดทำแผนพัฒนา ท้องถิ่นในภาพรวม แต่แตกต่าง ในด้านการมีส่วนร่วมในการ ตัดสินใจ และการมีส่วนร่วมใน การนำไปปฏิบัติ
	วิสัยจิตร เสนาราช (2559) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การ บริหารส่วนตำบลดอนกลาง อำเภอ โกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	ประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมี ส่วนร่วมในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นโดยรวม แตกต่างกัน

ตาราง 4 (ต่อ) เปรียบเทียบตัวแปรต้นกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปร	ชื่อผู้วิจัย/ปีที่วิจัยเรื่อง	ผลการวิจัย
3. ระดับการศึกษา	นุสรรา พันธรัักษ์ (2555) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาพื้นที่ตำบลคลองตอ จุกกระเฉง อำเภอมะนัง จังหวัดยะลา	ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นต่างกัน
	ลีลาวดี ศรีพลับ (2557) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก อำเภอลำลูกกา จังหวัดปทุมธานี	ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
	ศุภาวดี กรมทอง (2557) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีการศึกษา องค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว อำเภอบึงนาราง จังหวัดพิจิตร	กลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
	พระมหาสมบัติ หนองหงอก (2559) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลตาโกน อำเภอมืองจันทร์ จังหวัดศรีสะเกษ	ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันไม่มีผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม แต่แตกต่างกันด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

ตาราง 4 (ต่อ) เปรียบเทียบตัวแปรต้นกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปร	ชื่อผู้วิจัย/ปีที่วิจัยเรื่อง	ผลการวิจัย
3. ระดับการศึกษา (ต่อ)	พระธวัชชัย สนธิธมฺโม (วรรณนาวิน) (2562) การมีส่วนร่วมของประชาชนใน การพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมือง สระแก้ว จังหวัดสระแก้ว	ประชาชนที่มีอาชีพต่างกันการมี ส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนใน เขตเทศบาลเมืองสระแก้ว แตกต่างกัน
	4. อาชีพ	
	ลีลาวดี ศรีพลับ (2557) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลคลองหก อำเภอลองหลวง จังหวัดปทุมธานี	ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมี ส่วนร่วมในการบริหารงาน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ 0.05
	วิสัยจิตร เสนาราช (2559) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการ จัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การ บริหารส่วนตำบลอนกลาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมี ส่วนร่วมในการจัดทำ แผนพัฒนาท้องถิ่นโดยรวม แตกต่างกัน
	พระธวัชชัย สนธิธมฺโม (วรรณนาวิน) (2562) การมีส่วนร่วมของประชาชนใน การพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมือง สระแก้ว จังหวัดสระแก้ว	ประชาชนที่มีระดับการศึกษา ต่างกันการมีส่วนร่วมในการ พัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมือง สระแก้วแตกต่างกัน

ตาราง 4 (ต่อ) เปรียบเทียบตัวแปรต้นกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปร	ชื่อผู้วิจัย/ปีที่วิจัยเรื่อง	ผลการวิจัย
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	นุสรรา พันธรัักษ์ (2555) การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษาพื้นที่ตำบลคลองตาคต จุกกระแฉอย อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา	ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนต่างกันมีระดับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นต่างกัน
	ศุภาวดี กรมทอง (2557) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว อำเภอปัวนาราง จังหวัดพิจิตร	กลุ่มตัวอย่างมีรายได้และรายจ่ายต่อเดือนที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
	ลีลาวดี ศรีพลับ (2557) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี	ประชาชนที่มีรายได้แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
	พระมหาสมบัติ หนองหงอก (2559) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลตาโกน อำเภอเมืองจันทร์ จังหวัดศรีสะเกษ	ประชาชนที่มีรายได้ต่อเดือนแตกต่างกันไม่มีผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม แต่แตกต่างกันด้านการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

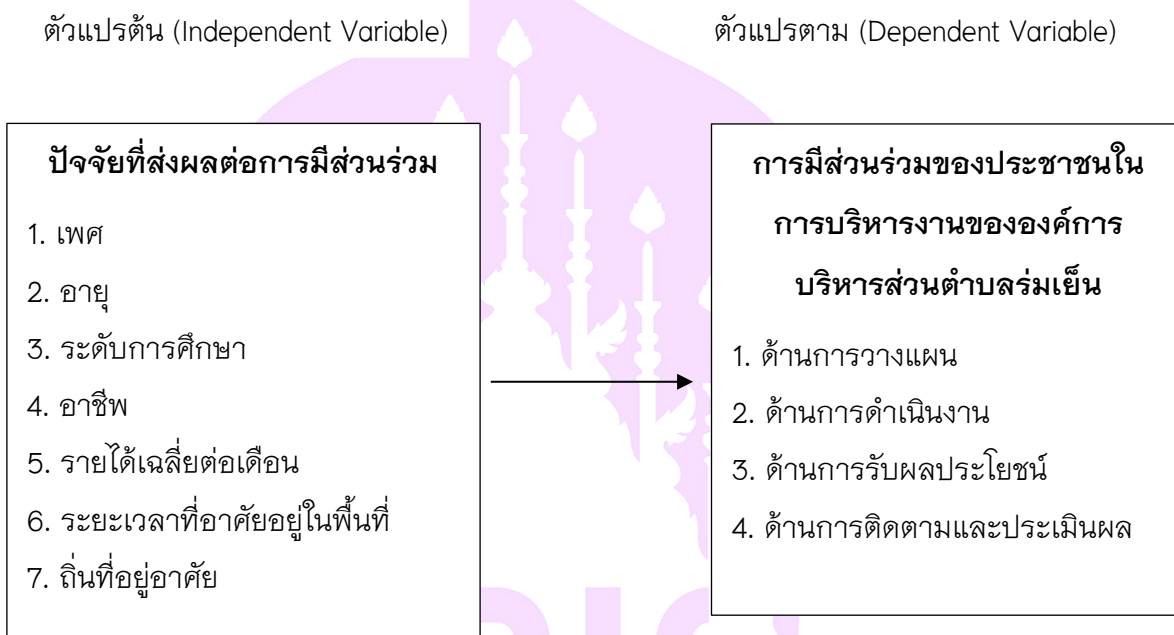
ตาราง 4 (ต่อ) เปรียบเทียบตัวแปรต้นกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตัวแปร	ชื่อผู้วิจัย/ปีที่วิจัยเรื่อง	ผลการวิจัย
6. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่	สิลาวดี ศรีพลับ (2557) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี	ประชาชนที่มีระยะเวลาอาศัยในพื้นที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05
7. ถิ่นที่อยู่อาศัย	ศุภาวดี กรมทอง (2557) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีการศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว อำเภอปingtonาราง จังหวัดพิจิตร	ประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในท้องถิ่นแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นที่ไม่แตกต่างกัน
	วิสัยจิตร เสนาราช (2559) ศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนกลาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม	ประชาชนที่มีหมู่บ้านแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยรวมแตกต่างกัน

จากตารางเปรียบเทียบตัวแปรต้นกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ผู้วิจัยจึงตัดสินใจเลือกตัวแปรต้นของงานวิจัย ดังนี้ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ถิ่นที่อยู่อาศัย

กรอบแนวคิดการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบการวิจัยตามแนวคิด ทฤษฎี เอกสารการวิจัย วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง กับการศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น ได้แก่ แนวคิดเกี่ยวกับการมีส่วนร่วม และแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาท้องถิ่น และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง มาปรับใช้เป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ดังนี้

ภาพ 3 กรอบแนวคิดการวิจัย

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา เป็นการศึกษาที่ใช้การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) มีขั้นตอน และวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างมาตรวัด
4. การประเมินคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล
7. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ประชาชนในเขตตำบลร่มเย็น ที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือน ซึ่งจำนวนครัวเรือนในเขตพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา มีครัวเรือนรวมจำนวน 4,190 คน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, 2565) โดยผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ขนาดของกลุ่มตัวอย่างของเครซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970 อ้างถึงใน ชีรวุฒิ เอกะกุล, 2543) ที่ระดับความเชื่อมั่น 0.05 ระดับความเชื่อมั่น 95% ซึ่งมีสูตรการคำนวณดังนี้

$$n = \frac{X^2 N p (1-p)}{e^2 (N-1) + X^2 p (1-p)}$$

โดยกำหนดให้	n	คือ จำนวนของขนาดตัวอย่าง
	N	คือ จำนวนของครัวเรือน
	e	คือ ค่าความคลาดเคลื่อนที่กำหนดไว้
	X ²	คือ ค่าระดับความเชื่อมั่น 95% (X ² = 3.841)
	p	คือ สัดส่วนของลักษณะที่สนใจในประชากร (0.5)

จากสมการข้างต้นแทนสูตรแล้วจะได้เท่ากับ

$$\begin{aligned}
 n &= \frac{(3.841)(4,190)(0.5)(1-0.5)}{(0.05)^2(4,190-1)+(3.841)(0.5)(1-0.5)} \\
 &= \frac{(3.841)(4,190)(0.5)(0.5)}{(0.0025)(4,189)+(3.841)(0.5)(0.5)} \\
 &= \frac{4,023.45}{10.47+0.96} \\
 &= \frac{4,023.45}{11.43} \\
 &= 352.007
 \end{aligned}$$

ผลจากสมการข้างต้น n เท่ากับ 352.007 เมื่อปัดเศษทศนิยมจะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 352 คน และนำจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ได้ไปหาสัดส่วนของประชากรแต่ละหมู่บ้านในตำบลร่มเย็น ตามสูตร ดังนี้

$$\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่าง} = \frac{\text{จำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด} \times \text{จำนวนครัวเรือนแต่ละหมู่บ้าน}}{\text{จำนวนครัวเรือนทั้งหมด}}$$

ซึ่งเมื่อแทนสูตรการคำนวณจำนวนกลุ่มตัวอย่างข้างต้นแล้ว จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่างแต่ละหมู่บ้าน ตามตารางดังนี้

ตาราง 5 แสดงสัดส่วนประชากรกลุ่มตัวอย่างของแต่ละหมู่บ้าน

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวน	แทนค่าในสูตรการ	จำนวนกลุ่ม
		ครัวเรือน(หลัง)	คำนวณ	ตัวอย่าง (คน)
1.	บ้านร้อง	172	$\frac{352 \times 172}{4,190}$	14
2.	บ้านหนอง	197	$\frac{352 \times 197}{4,190}$	17
3.	บ้านหนองป่าแพะ	246	$\frac{352 \times 246}{4,190}$	21
4.	บ้านใจโก๋	193	$\frac{352 \times 193}{4,190}$	16
5.	บ้านสบสา	219	$\frac{352 \times 219}{4,190}$	18
6.	บ้านคุ้ม	193	$\frac{352 \times 193}{4,190}$	16
7.	บ้านใหม่ร่มเย็น	252	$\frac{352 \times 252}{4,190}$	21
8.	บ้านร้องสำน	343	$\frac{352 \times 343}{4,190}$	29
9.	บ้านปางถ้ำ	152	$\frac{352 \times 152}{4,190}$	13
10.	บ้านผาแดง	90	$\frac{352 \times 90}{4,190}$	8
11.	บ้านผาแดงบน	47	$\frac{352 \times 47}{4,190}$	4
12.	บ้านทุ่งรวงทอง	270	$\frac{352 \times 270}{4,190}$	23
13.	บ้านประชาภักดี	396	$\frac{352 \times 396}{4,190}$	33
14.	บ้านห้วยสา	129	$\frac{352 \times 129}{4,190}$	11

ตาราง 5 (ต่อ) แสดงสัดส่วนประชากรกลุ่มตัวอย่างของแต่ละหมู่บ้าน

หมู่ที่	หมู่บ้าน	จำนวน ครัวเรือน(หลัง)	แทนค่าในสูตรการ คำนวณ	จำนวนกลุ่ม ตัวอย่าง (คน)
15.	บ้านเกษตรสมบูรณ์	214	$\frac{352 \times 214}{4,190}$	18
16.	บ้านต้นผึ้ง	152	$\frac{352 \times 152}{4,190}$	13
17.	บ้านคุ้มเจริญ	201	$\frac{352 \times 201}{4,190}$	17
18.	บ้านสบสา	217	$\frac{352 \times 217}{4,190}$	18
19.	บ้านน้ำวนพัฒนา	106	$\frac{352 \times 106}{4,190}$	9
20.	บ้านร่องसानใหม่	153	$\frac{352 \times 153}{4,190}$	13
21.	บ้านประชาพัฒนา	195	$\frac{352 \times 195}{4,190}$	16
22.	บ้านห้วยเค็ดคอยนาง	53	$\frac{352 \times 53}{4,190}$	4
รวมทั้งหมด		4,190		352

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้แบบสอบถาม (Questionnaires) เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลที่สร้างขึ้นเอง นำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย โดยข้อคำถามได้ครอบคลุมถึงวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยได้แบ่งแบบสอบถามออกเป็น 3 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิด เกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ การเป็นสมาชิกกลุ่ม ถิ่นที่อยู่อาศัย

ตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น เป็นแบบสอบถามลักษณะปลายปิด คำถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ได้แก่ ด้านการวางแผน ด้านการดำเนินงาน ด้านการรับผลประโยชน์ และด้านการติดตามและประเมินผล

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อสอบถามเกี่ยวกับความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

การสร้างมาตรวัด

ผู้วิจัยได้กำหนดการประมาณค่าและการให้คะแนน และแบ่งระดับความสำคัญออกเป็น 5 ระดับ โดยใช้หลักของ Likert Scale ได้แก่

5 คะแนน	หมายถึง	มากที่สุด
4 คะแนน	หมายถึง	มาก
3 คะแนน	หมายถึง	ปานกลาง
2 คะแนน	หมายถึง	น้อย
1 คะแนน	หมายถึง	น้อยที่สุด

โดยในการวิจัยครั้งนี้ กำหนดเกณฑ์การแปลผลระดับความคิดเห็น และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ซึ่งมีเกณฑ์การพิจารณาดังสูตรการคำนวณระดับการให้คะแนนเฉลี่ยในแต่ละระดับชั้นโดยใช้สูตรการคำนวณช่วงความกว้างของชั้น ดังนี้ (มัลลิกา บุญนาค, 2537)

$$\text{ระดับค่าเฉลี่ย} = \frac{\text{คะแนนสูงสุด} - \text{คะแนนต่ำสุด}}{\text{จำนวนชั้น}}$$

$$= \frac{5 - 1}{5}$$

$$= 0.8$$

สูตรที่ได้เมื่อนำมาใช้เป็นเกณฑ์ในการแปลผลระดับการมีส่วนร่วม ได้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.80 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลรวมเย็น ในระดับน้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.81 – 2.60 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลรวมเย็น ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 2.61 – 3.40 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลรวมเย็น ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.41 – 4.20 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลรวมเย็น ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 4.21 – 5.00 แสดงว่า การมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหาร ส่วนตำบลรวมเย็น ในระดับมากที่สุด

การประเมินคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นสำหรับการวิจัยไปทำการทดสอบเครื่องมือ 2 ส่วน คือ ค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) และค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม ดังนี้

1. การตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) โดยการนำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปปรึกษาอาจารย์ที่ปรึกษาและผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่

1.1 ผศ.ดร.น้ำทิพย์ เสมอเชื้อ อาจารย์ประจำ คณะรัฐศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยพะเยา

1.2 นายสันติชัย ทะริน ท้องถิ่นอำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

1.3 นายณัฐชนนท์ ลักลอบ ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลรวมเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

เพื่อให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาและตรวจสอบความเหมาะสมของภาษาที่ใช้ในการกำหนดเครื่องมือ โดยประเมินแบบสอบถามเป็นรายบุคคลว่าข้อคำถามแต่ละข้อสามารถวัดได้ตรงกับจุดประสงค์ที่กำหนดไว้หรือไม่ โดยให้คะแนนตามเกณฑ์ และนำคะแนนของผู้ทรงคุณวุฒิทุกคนที่ประเมินมากรอกลงในแบบวิเคราะห์ความสอดคล้องของข้อคำถามกับจุดประสงค์เพื่อหาค่าเฉลี่ยสำหรับข้อคำถามแต่ละข้อ เมื่อวิเคราะห์แล้ว ผู้วิจัยจะเลือกข้อคำถามที่มีค่า IOC มากกว่า 0.5 มา

ใช้เป็นข้อคำถาม ส่วนข้อคำถามที่มีค่า IOC ต่ำกว่า 0.50 จะพิจารณาปรับปรุงแก้ไขหรืออาจตัดทิ้ง และสามารถนำข้อคำถามไปใช้ได้เนื่องจากค่า IOC มากกว่า 0.5 โดยมีรายละเอียดตามตารางดังต่อไปนี้

ตาราง 6 คำนวณค่า IOC ตัวแปรแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

ลำดับ	รายการคำถาม	ความคิดเห็นของ			ค่า IOC	แปรผล
		ผู้เชี่ยวชาญ				
		ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3		
การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน						
1.	ท่านเคยเข้าร่วมการประชุมประชาคมของหมู่บ้านหรือที่ อบต. ร่มเย็นจัดขึ้นเพื่อรับฟังความคิดเห็น	-1	+1	+1	0.33	ปรับปรุง
2.	ท่านเคยเสนอความคิดเห็นระหว่างการประชุมประชาคมหมู่บ้านหรือที่ อบต. ร่มเย็นจัดขึ้นเพื่อรับฟังความคิดเห็น	-1	+1	+1	0.33	ปรับปรุง
3.	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผนการดำเนินงานของกิจกรรม หรือโครงการต่าง ๆ ของ อบต. ร่มเย็น	+1	+1	+1	1.00	ใช้เป็นข้อคำถาม
4.	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์หรือโครงการต่าง ๆ ของ อบต. ร่มเย็น	+1	+1	+1	1.00	ใช้เป็นข้อคำถาม

ตาราง 6 (ต่อ) คำนวณค่า IOC ตัวแปรแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

ลำดับ	รายการคำถาม	ความคิดเห็นของ			ค่า IOC	แปรผล
		ผู้เชี่ยวชาญ				
		ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3		
5.	อบต.ร่มเย็นเปิดโอกาสให้ประชาชนได้ แสดงความคิดเห็นในการบริหารงาน ในอนาคต การมีส่วนร่วมด้านการดำเนินงาน	+1	+1	+1	1.00	ใช้เป็นข้อ คำถาม
6.	ท่านเคยสนับสนุนหรือช่วยเหลือการ ดำเนินงานกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ของ อบต. ร่มเย็น	-1	+1	+1	0.33	ปรับปรุง
7.	ท่านเคยสนับสนุนวัสดุหรืออุปกรณ์เพื่อใช้ ในการทำกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ของ อบต. ร่มเย็น	-1	+1	+1	0.33	ปรับปรุง
8.	ท่านมีส่วนร่วมในการดูแลสาธารณ ประโยชน์ หรือสิ่งก่อสร้างของหมู่บ้าน ที่ อบต. ร่มเย็น เป็นผู้ดำเนินการสร้าง	+1	+1	+1	1.00	ใช้เป็นข้อ คำถาม
9.	ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัด กิจกรรมภายในหมู่บ้าน หรือตำบล ร่วมกับ อบต. ร่มเย็น เช่น กิจกรรมด้านกั ยาสีฟัน วันสงกรานต์ ประเพณีบวชป่า เป็นต้น	+1	+1	+1	1.00	ใช้เป็นข้อ คำถาม

ตาราง 6 (ต่อ) คำนวณค่า IOC ตัวแปรแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
 บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

ลำดับ	รายการคำถาม	ความคิดเห็นของ			ค่า IOC	แปรผล
		ผู้เชี่ยวชาญ				
		ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3		
10.	ท่านเคยมีส่วนร่วมในการตรวจงานจ้าง ในโครงการก่อสร้างต่าง ๆ ที่ อบต. ร่มเย็น เป็นผู้ดำเนินการสร้าง การมีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์	+1	+1	+1	1.00	ใช้เป็นข้อ คำถาม
11.	ท่านได้พบปะสังสรรค์เชื่อมสัมพันธ์ใน หมู่บ้านหรือตำบลมากขึ้น จากการร่วมทำ กิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ของ อบต. ร่มเย็น	0	+1	+1	0.67	ใช้เป็นข้อ คำถาม
12.	ท่านได้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหมู่บ้าน มากขึ้นจากการเข้าร่วมกิจกรรมหรือ โครงการต่าง ๆ ของ อบต. ร่มเย็น	+1	+1	+1	1.00	ใช้เป็นข้อ คำถาม
13.	ท่านสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการ เข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ของ อบต. ร่มเย็นไปแก้ไขปัญหาใน หมู่บ้านได้	+1	+1	+1	1.00	ใช้เป็นข้อ คำถาม

ตาราง 6 (ต่อ) คำนวณค่า IOC ตัวแปรแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

ลำดับ	รายการคำถาม	ความคิดเห็นของ			ค่า IOC	แปรผล
		ผู้เชี่ยวชาญ				
		ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3		
14.	ท่านมีความภาคภูมิใจเมื่อกิจกรรม หรือ โครงการต่าง ๆ ของ อบต. ร่มเย็นก่อให้เกิด ประโยชน์ต่อตัวท่านและหมู่บ้าน	+1	+1	+1	1.00	ใช้เป็นข้อ คำถาม
15.	ท่านมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการเข้าร่วม กิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ของ อบต. ร่มเย็น	+1	+1	+1	1.00	ใช้เป็นข้อ คำถาม
การมีส่วนร่วมด้านการติดตามและประเมินผล						
16.	ท่านมีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์การ ดำเนินกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ของ อบต. ร่มเย็น	+1	+1	+1	1.00	ใช้เป็นข้อ คำถาม
17.	ท่านมีส่วนร่วมสังเกตการณ์การทำงานของ ผู้รับเหมาโครงการก่อสร้างภายในหมู่บ้าน/ ตำบล ที่เป็นโครงการของ อบต. ร่มเย็น	+1	+1	+1	1.00	ใช้เป็นข้อ คำถาม
18.	ท่านมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความ คิดเห็นกับเจ้าหน้าที่ในการปรับปรุง กิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ของ อบต. ร่มเย็น ให้เหมาะสมกับหมู่บ้าน	+1	+1	+1	1.00	ใช้เป็นข้อ คำถาม

ตาราง 6 (ต่อ) คำนวณค่า IOC ตัวแปรแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

ลำดับ	รายการคำถาม	ความคิดเห็นของ			ค่า IOC	แปรผล
		ผู้เชี่ยวชาญ				
		ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3		
19.	ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินความคุ้มค่าของงบประมาณที่ใช้ในกิจกรรม หรือโครงการต่าง ๆ ของ อบต. ร่มเย็น	+1	+1	+1	1.00	ใช้เป็นข้อคำถาม
20.	ท่านแสดงความคิดเห็นในการประชุมเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการประเมินผล การปฏิบัติงานของ อบต.	+1	+1	+1	1.00	ใช้เป็นข้อคำถาม

2. การตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงหรือค่าความเชื่อถือได้ (Reliability)

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาไปทำการทดสอบ (Try-Out) กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง แต่มีคุณลักษณะคล้ายกันกับตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชาชนในเขตตำบลอ่างทอง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือน และเป็นผู้ที่มีความรู้ภาษาไทยสามารถอ่านออกและเขียนได้ จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบว่าคำถามสามารถสื่อความหมายตรงตามความต้องการและมีความเหมาะสมหรือไม่ จากนั้นจึงนำมาทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถามโดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบัท (Cronbach's Alpha Coefficient) (Cronbach, 1990 อ้างถึงใน สมบัติ ท้ายเรือคำ, 2551) ซึ่งมีสูตรในการคำนวณดังนี้

$$\alpha = \frac{K}{K-1} \left(1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right)$$

โดยกำหนดให้

α คือ สัมประสิทธิ์แอลฟา

K คือ จำนวนข้อคำถาม

$\sum S_i^2$ คือ ผลรวมของความแปรปรวนของคะแนนแต่ละข้อ

S_t^2 คือ ความแปรปรวนของคะแนนรวม

โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) ได้มีการพิจารณาจากเกณฑ์การประเมินความเที่ยงสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ดังนี้ (ศิริชัย กาญจนวาสี, 2544)

ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α)	การแปลความหมายระดับความเที่ยง
มากกว่า 0.9	ดีมาก
มากกว่า 0.8	ดี
มากกว่า 0.7	พอใช้
มากกว่า 0.6	ค่อนข้างพอใช้
มากกว่า 0.5	ต่ำ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 0.5	ไม่สามารถรับได้

ในการหาความเชื่อมั่นโดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Cronbach's Alpha Coefficient) ที่ค่าระดับความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.935 ซึ่งถือได้ว่าอยู่ในระดับดีมาก หมายถึงแบบสอบถามมีความน่าเชื่อถือและสามารถนำไปศึกษากับกลุ่มตัวอย่างจริงได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำเครื่องมือไปเก็บรวบรวมข้อมูลโดยวางแผนและปฏิบัติการ ดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูลจากมหาวิทยาลัยพะเยาเพื่อขอความร่วมมือถึงผู้ใหญ่บ้าน ทั้ง 22 หมู่บ้าน ในการจัดเก็บข้อมูลประชากรกลุ่มตัวอย่าง

2. ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปดำเนินการเก็บข้อมูลด้วยตนเอง

3. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลเองจากประชากรกลุ่มตัวอย่าง โดยจะมีเกณฑ์ในการคัดเลือกเป็นผู้ให้ข้อมูลใน 2 ประเด็นได้แก่

3.1 เป็นประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือตัวแทนหัวหน้าครัวเรือน

3.2 เป็นผู้ที่มีความรู้ภาษาไทยสามารถอ่านออกและเขียนได้

ซึ่งได้ประชากรกลุ่มตัวอย่าง 352 คน จากนั้นได้ทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างในแต่ละหมู่บ้านโดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิตามสัดส่วน และแจกแบบสอบถามให้ตอบแบบสอบถามโดยใช้วิธีแบบบังเอิญ

4. ตรวจสอบความถูกต้อง และความสมบูรณ์ของแบบสอบถามเพื่อนำไปวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของประชาชนมาวิเคราะห์ข้อมูลตามแนวทางการวิจัยเชิงปริมาณโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ เพื่อวิเคราะห์หาค่าสถิติ ดังนี้

ตอนที่ 1 ปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยใช้สถิติพื้นฐานหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) แล้วเสนอแบบความเรียง

ตอนที่ 2 ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้สถิติพื้นฐาน ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.)

การทดสอบสมมติฐาน เป็นการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างตัวแปรใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลสำหรับปัจจัยที่มีจำนวน 2 กลุ่ม ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) สำหรับปัจจัยที่มีจำนวนมากกว่า 2 กลุ่ม ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ Least Significant Different (LSD)

ตอนที่ 3 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา วิเคราะห์ข้อมูลจากคำถามปลายเปิด (Open ended Question) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา ประกอบบริบทนำเสนอเป็นความเรียง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สำหรับการวิจัยเรื่องนี้ มีสถิติที่ใช้ในการทำการวิจัยอยู่ 3 ประเภท ได้แก่

1. สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation:S.D.) สำหรับบรรยายปัจจัยส่วนบุคคล
2. สถิติอนุมานหรืออ้างอิง (Inferential Statistics) ได้แก่ การทดสอบค่าที (t-test) การทดสอบค่าเอฟ (F-test) การทดสอบความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-Way ANOVA) ถ้าพบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติจะทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีการ Least Significant Different (LSD)
3. วิเคราะห์ข้อมูลจากคำถามปลายเปิด (Open ended Question) ข้อเสนอแนะอื่น ๆ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น วิเคราะห์โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหาประกอบบริบทนำเสนอเป็นความเรียง

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา” ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 352 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอได้ดังต่อไปนี้

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม
2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา
3. ผลการทดสอบสมมติฐาน
4. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 352 คน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ และสภาพถิ่นที่อยู่อาศัย แสดงด้วยความถี่และร้อยละ มีรายละเอียดดังแสดงในตาราง ดังนี้

ตาราง 7 จำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	186	52.80
หญิง	166	47.20
รวม	352	100.00
2. อายุ		
ต่ำกว่า 20 ปี	36	10.20
20-30 ปี	40	11.40
31-40 ปี	75	21.30
41-50 ปี	75	21.30
51-60 ปี	68	19.30
ตั้งแต่ 61 ปีขึ้นไป	58	16.50
รวม	352	100.00
3. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าประถมศึกษา/ไม่ได้เรียน	58	16.50
ประถมศึกษา	96	27.30
มัธยมต้น	62	17.60
มัธยมปลายหรือเทียบเท่า	85	24.10
ปริญญาตรีขึ้นไป	51	14.50
รวม	352	100.00

ตาราง 7 (ต่อ) จำนวน และค่าร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน	ร้อยละ
4. อาชีพ		
รับจ้างทั่วไป	135	38.40
เกษตรกร	146	41.50
อื่นๆ (ข้าราชการ พนักงานเอกชน นักเรียนฯ)	71	20.20
รวม	352	100.00
5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน		
ต่ำกว่า 5,000 คน	202	57.40
5,000-10,000 บาท	88	25.00
10,001 บาทขึ้นไป	62	17.60
รวม	352	100.00
6. ระยะเวลาที่อยู่ในพื้นที่		
ไม่เกิน 10 ปี	55	15.60
11-20 ปี	92	26.10
21-30 ปี	44	12.50
มากกว่า 30 ปี	161	45.70
รวม	352	100.00
7. สภาพถิ่นที่อยู่อาศัย		
พื้นที่ราบ	301	85.50
พื้นที่เชิงเขา	51	14.50
รวม	352	100.00

จากตาราง 7 พบว่า ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา” จำแนกได้ดังนี้

เพศ จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 52.80 ส่วนเพศหญิง มีจำนวน 166 คน คิดเป็นร้อยละ 47.20 ตามลำดับ

อายุ จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีช่วงอายุในสัดส่วนที่เท่ากัน คือ อายุระหว่าง 31-40 ปี และอายุระหว่าง 41-50 ปี โดย อายุระหว่าง 31-40 ปี มีจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 21.30 และอายุระหว่าง 41-50 มีจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 21.30 อายุระหว่าง 51-60 ปี มี 68 คน คิดเป็นร้อยละ 19.3 อายุตั้งแต่ 61 ปีขึ้นไป มีจำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 16.50 อายุระหว่าง 20-30 ปี มีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 11.40 และอายุต่ำกว่า 20 ปี มีจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 10.20 ตามลำดับ

ระดับการศึกษา จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา มีจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 27.30 ระดับมัธยมปลายหรือเทียบเท่า มีจำนวน 85 คน คิดเป็นร้อยละ 24.10 ระดับมัธยมต้น มีจำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 17.60 ระดับต่ำกว่าประถมศึกษา/ไม่ได้เรียน จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 16.50 และระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 14.50 ตามลำดับ

อาชีพ จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอาชีพเกษตรกร มีจำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 41.50 มีอาชีพรับจ้างทั่วไป จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 38.40 และอาชีพอื่นๆ อาทิเช่น ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว นักเรียน/นิสิต/นักศึกษา จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 20.20 ตามลำดับ

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท จำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 57.40 มีรายได้ระหว่าง 5,000-10,000 บาท จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 25.00 และมีรายได้ 10,001 บาทขึ้นไป จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 17.60 ตามลำดับ

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีระยะเวลาอาศัยอยู่ในพื้นที่มากกว่า 30 ปี จำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 45.70 ระยะเวลาอาศัยอยู่ในพื้นที่ 11-20 ปี จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 26.10 ระยะเวลาอาศัยอยู่ในพื้นที่ไม่เกิน 10 ปี จำนวน 55 คน คิดเป็นร้อยละ 15.60 ระยะเวลาอาศัยอยู่ในพื้นที่ 21-30 ปี จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 12.50 ตามลำดับ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ได้แก่ การมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์ และการมีส่วนร่วมด้านการติดตามและประเมินผล

ตาราง 8 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา โดยภาพรวม

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นโดยภาพรวม	ระดับการมีส่วนร่วม		
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
การมีส่วนร่วมในการวางแผน	2.87	0.92	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	2.88	0.97	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์	3.17	0.94	ปานกลาง
การมีส่วนร่วมด้านการติดตามและประเมินผล	2.69	0.96	ปานกลาง
ภาพรวม	2.90	0.82	ปานกลาง

จากตาราง 8 พบว่า ประชาชนมีระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางผลประโยชน์ ($\bar{X}=2.90$, $S.D=0.82$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ทุกด้านอยู่ในระดับปานกลาง ตามลำดับ

ตาราง 9 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นในการวางแผน	ระดับการมีส่วนร่วม		
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน ($S.D.$)	แปลผล
1. ท่านมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมการประชุมประชาคมของหมู่บ้านหรือที่ อบต. ร่มเย็นจัดขึ้นเพื่อรับฟังความคิดเห็น	3.11	1.17	ปานกลาง
2. ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นระหว่างการประชุมประชาคมหมู่บ้าน หรือที่ อบต. ร่มเย็นจัดขึ้นเพื่อรับฟังความคิดเห็น	2.74	1.06	ปานกลาง
3. ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผนการดำเนินงานของกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ของ อบต. ร่มเย็น	2.75	1.23	ปานกลาง
4. ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ที่จะใช้ในกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ของ อบต. ร่มเย็น	2.64	1.21	ปานกลาง

ตาราง 9 (ต่อ) ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นในการวางแผน	ระดับการมีส่วนร่วม		
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
5. อบรมเข้มเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น ในการบริหารงานในอนาคต	3.12	1.10	ปานกลาง
ภาพรวม	2.87	0.92	ปานกลาง

จากตาราง 9 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.87$, S.D=0.92) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 10 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นในการดำเนินงาน	ระดับการมีส่วนร่วม		
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
1. ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนหรือช่วยเหลือการดำเนินงานกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ของ อบต. ร่มเย็น	2.91	1.09	ปานกลาง
2. ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนวัสดุหรืออุปกรณ์เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ของ อบต. ร่มเย็น	2.65	1.10	ปานกลาง
3. ท่านมีส่วนร่วมในการดูแลสาธารณประโยชน์หรือสิ่งก่อสร้างของหมู่บ้าน ที่อบต. ร่มเย็น เป็นผู้ดำเนินการสร้าง	3.06	1.21	ปานกลาง
4. ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมภายในหมู่บ้านหรือตำบลร่วมกับ อบต. ร่มเย็น เช่น กิจกรรมต้านภัยยาเสพติด วันสงกรานต์ ประเพณีบวชป่า เป็นต้น	3.36	1.13	ปานกลาง
5. ท่านเคยมีส่วนร่วมในการตรวจงานจ้างในโครงการก่อสร้างต่าง ๆ ที่ อบต. ร่มเย็น เป็นผู้ดำเนินการสร้าง	2.39	1.30	น้อย
ภาพรวม	2.88	0.97	ปานกลาง

จากตาราง 10 พบว่าระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.88$, $S.D=0.97$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น ด้านการดำเนินงานข้อ 1-4 อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนข้อ 5 ท่านเคยมีส่วนร่วมในการตรวจงานจ้างในโครงการก่อสร้างต่าง ๆ ที่ อบต. ร่มเย็นเป็นผู้ดำเนินการสร้าง ($\bar{X}=2.39$, $S.D=1.30$)

ตาราง 11 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นในการรับ ผลประโยชน์	ระดับการมีส่วนร่วม		
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน ($S.D.$)	แปลผล
1. ท่านได้พบปะสังสรรค์เชื่อมสัมพันธ์ในหมู่บ้าน หรือ ตำบลมากขึ้น จากการร่วมทำกิจกรรมหรือโครงการ ต่าง ๆ ของ อบต. ร่มเย็น	3.01	1.15	ปานกลาง
2. ท่านได้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหมู่บ้านมากขึ้น จากการเข้าร่วมกิจกรรม หรือโครงการต่างๆ ของ อบต. ร่มเย็น	3.17	1.17	ปานกลาง
3. ท่านสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วม กิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ของ อบต. ร่มเย็นไปแก้ไข ปัญหาในหมู่บ้านได้	3.09	1.07	ปานกลาง

ตาราง 11 (ต่อ) ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นในการรับ ผลประโยชน์	ระดับการมีส่วนร่วม		
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
4. ท่านมีความภาคภูมิใจเมื่อกิจกรรม หรือโครงการ ต่าง ๆ ของ อบต. ร่มเย็นก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวท่าน และหมู่บ้าน	3.40	1.07	ปานกลาง
5. ท่านมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการเข้าร่วมกิจกรรม หรือโครงการต่าง ๆ ของ อบต. ร่มเย็น	3.19	0.97	ปานกลาง
ภาพรวม	3.17	0.93	ปานกลาง

จากตาราง 11 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.17$, S.D.=0.93) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น ด้านการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ

ตาราง 12 ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นในการติดตามและ ประเมินผล	ระดับการมีส่วนร่วม		
	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่า เบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	แปลผล
1. ท่านมีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์การดำเนินกิจกรรม หรือโครงการต่าง ๆ ของ อบต. ร่มเย็น	2.91	1.11	ปานกลาง
2. ท่านมีส่วนร่วมสังเกตการณ์การทำงานของผู้รับเหมา โครงการก่อสร้างภายในหมู่บ้าน/ตำบล ที่เป็นโครงการ ของ อบต. ร่มเย็น	2.67	1.54	ปานกลาง
3. ท่านมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับ เจ้าหน้าที่ในการปรับปรุงกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ของ อบต. ร่มเย็น ให้เหมาะสมกับหมู่บ้าน	2.68	1.09	ปานกลาง
4. ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินความคุ้มค่าของ งบประมาณที่ใช้ในกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ของ อบต. ร่มเย็น	2.53	1.09	น้อย
5. ท่านแสดงความคิดเห็นในการประชุมเพื่อเป็นข้อมูล สำหรับการประเมินผลการปฏิบัติงานของ อบต.	2.64	1.03	ปานกลาง
ภาพรวม	2.69	0.96	ปานกลาง

จากตาราง 12 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=2.69$, S.D.=0.96) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น ด้านการติดตามและประเมินผล อยู่ในระดับปานกลางข้อที่ 1,2,3 และ 5 ส่วนข้อ 4. ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินความคุ้มค่าของงบประมาณที่ใช้ในกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ของ อบต.ร่มเย็น อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X}=2.53$, S.D.=1.09)

ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐาน ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นแตกต่างกัน

1. ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นแตกต่างกัน

จากการศึกษาเมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำแนกตามเพศ โดยใช้วิธีการทดสอบค่าที่ t-test พบว่า การมีส่วนร่วมของประชากรเพศชาย (ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 2.82) และเพศหญิง (ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 2.99) ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t=-1.979$, Sig.=0.051) ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ประชาชนที่มีเพศแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นไม่แตกต่างกัน รายละเอียดดังตารางที่ 13

ตาราง 13 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำแนกตามเพศ

เพศ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	t	Sig
ชาย	186	2.82	0.89	-1.979	0.051
หญิง	166	2.99	0.73		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

2. ประชาชนที่มีอายุต่างกัน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา แตกต่างกัน

จากการศึกษาเมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำแนกตามอายุ ที่มีช่วงอายุแตกต่างกัน 6 ช่วง ได้แก่ ต่ำกว่า 20 ปี, 20-30 ปี, 31-40 ปี, 41-50 ปี, 51-60 ปี และตั้งแต่ 61 ปีขึ้นไป ((ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 2.58, 2.70, 2.73, 3.01, 3.25 และ 2.91 ตามลำดับ) โดยใช้วิธีการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) พบว่าประชากรที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (F=5.342, Sig.=<0.001) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย และเมื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Different: LSD) พบว่าประชากรที่มีอายุ 51-60 ปีมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นมากกว่าประชากรกลุ่มอื่น รายละเอียดดังตารางที่ 14 และตารางที่ 14.1

ตาราง 14 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำแนกตามอายุ

อายุ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	F	Sig
ต่ำกว่า 20 ปี	36	2.58	0.82	5.342	<0.001
20-30 ปี	40	2.70	1.01		
31-40 ปี	75	2.73	0.91		
41-50 ปี	75	3.01	0.69		
51-60 ปี	68	3.25	0.72		
ตั้งแต่ 61 ปีขึ้นไป	58	2.91	0.65		
รวม	352	2.90	0.82		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 14.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำแนกตามอายุ

อายุ	20-30 ปี	31-40 ปี	41-50 ปี	ตั้งแต่ 61 ปีขึ้นไป	51-60 ปี
ต่ำกว่า 20 ปี	-0.12	-0.15	-0.43	-0.33	-0.67
20-30 ปี		-0.03	-0.31	-0.20	-0.55
31-40 ปี			-0.28	-0.18	-0.28
41-50 ปี				0.11	-0.24
ตั้งแต่ 61 ปีขึ้นไป					-0.35

3. ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกัน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา แตกต่างกัน

จากการศึกษาเมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำแนกตามระดับการศึกษา ที่มีระดับแตกต่างกัน 5 ช่วง ได้แก่ ต่ำกว่าประถมศึกษา/ไม่ได้เรียน, ประถมศึกษา, มัธยมต้น, มัธยมปลายหรือเทียบเท่า และปริญญาตรีขึ้นไป (ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 2.74, 2.96, 2.74, 3.03 และ 2.99 ตามลำดับ) โดยใช้วิธีการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) พบว่า ประชากรที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=1.906$, $Sig=0.109$) ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย รายละเอียดดังตารางที่ 15

ตาราง 15 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำแนกตามระดับการศึกษา

ระดับการศึกษา	จำนวน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	F	Sig
ต่ำกว่าประถมศึกษา/ไม่ได้เรียน	58	2.74	0.66	1.906	0.109
ประถมศึกษา	96	2.96	0.70		
มัธยมต้น	62	2.74	0.87		
มัธยมปลายหรือเทียบเท่า	85	3.02	0.71		
ปริญญาตรีขึ้นไป	51	2.99	1.19		
รวม	352	2.90	0.82		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยาแตกต่างกัน

จากการศึกษาเมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำแนกตามอาชีพ ที่มีอาชีพแตกต่างกัน ได้แก่ รับจ้างทั่วไป, เกษตรกร และอื่นๆเช่น ข้าราชการ/ พนักงานบริษัทเอกชน ค้าขาย/ ประกอบธุรกิจส่วนตัว นักเรียนนิสิตนักศึกษา (ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 2.79, 3.00 และ 2.90 ตามลำดับ) โดยใช้วิธีการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) พบว่า ประชากรที่มีอาชีพแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=2.275$, $Sig=0.104$) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย รายละเอียดดังตารางที่ 16

ตาราง 16 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำแนกตามอาชีพ

อาชีพ	จำนวน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	F	Sig
รับจ้างทั่วไป	135	2.79	0.84	2.275	0.104
เกษตรกร	146	3.00	0.68		
อื่นๆ (ข้าราชการ พนักงาน เอกชน ค้าขาย นักเรียนฯ)	71	2.90	1.00		
รวม	352	2.90	0.82		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยาแตกต่างกัน

จากการศึกษาเมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ที่มีช่วงรายได้แตกต่างกัน 3 ช่วง ได้แก่ ต่ำกว่า 5,000 บาท, 5,000-10,000 บาท และ 10,000 บาทขึ้นไป ((ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 2.84, 2.87 และ 3.16 ตามลำดับ) โดยใช้วิธีการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) พบว่า ประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=3.941$, $Sig.=0.020$) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย และเมื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Different: LSD) พบว่าประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 บาทขึ้นไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นมากกว่าประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า 10,000 บาท รายละเอียดดังตารางที่ 17 และตารางที่ 17.1

ตาราง 17 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	F	Sig
ต่ำกว่า 5,000 บาท	202	2.84	0.70	3.941	0.020
5,000-10,000 บาท	88	2.87	0.88		
10,000 บาทขึ้นไป	62	3.16	1.04		
รวม	352	2.90	0.82		

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ตาราง 17.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำแนกตามรายได้เฉลี่ยต่อเดือน

อายุ	5,000–10,000 บาท	10,000 บาทขึ้นไป
ต่ำกว่า 5,000 บาท	-0.03	-0.33
5,000–10,000 บาท		-0.30

6. ประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่แตกต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยาแตกต่างกัน

จากการศึกษาเมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ ที่มีระยะเวลาแตกต่างกัน 4 ช่วง ได้แก่ ไม่เกิน 10 ปี, 11–20 ปี, 21–30 ปี และ 30 ปีขึ้นไป ((ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 2.57, 2.83, 2.66 และ 3.12 ตามลำดับ) โดยใช้วิธีการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) พบว่า ประชากรที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($F=9.136$, $Sig.=0.000$) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย และเมื่อทดสอบค่าเฉลี่ยรายคู่โดยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Different: LSD) พบว่าประชากรที่มีระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่มากกว่า 30 ปีมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นมากกว่าประชากรที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่น้อยกว่า รายละเอียดดังตารางที่ 18 และตารางที่ 18.1

ตาราง 18 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่

ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่	จำนวน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)	F	Sig
ไม่เกิน 10 ปี	55	2.57	0.66	9.136	0.000
11 – 20 ปี	92	2.83	0.92		
21 – 30 ปี	44	2.66	0.83		
มากกว่า 30 ปี	161	3.12	0.74		
รวม	352	2.90	0.82		

ตาราง 18.1 การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำแนกตามระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่

อายุ	11 – 20 ปี	21 – 30 ปี	มากกว่า 30 ปี
ไม่เกิน 10 ปี	-0.26	-0.10	-0.56
11 – 20 ปี		0.16	-0.30
21 – 30 ปี			-0.46

7. ประชาชนที่มีสภาพถิ่นที่อยู่อาศัยต่างกัน ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา แตกต่างกัน

จากการศึกษาเมื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำแนกตามสภาพถิ่นที่อยู่อาศัย โดยใช้วิธีการทดสอบค่าที่ t-test พบว่า การมีส่วนร่วมของประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ราบ (ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 2.91) และประชากรที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เชิงเขา (ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) = 2.87) ต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ($t=0.269$, $Sig=0.788$) ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย ประชาชนที่มีสภาพถิ่นที่อยู่อาศัยแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มเย็นไม่แตกต่างกัน รายละเอียดดังตารางที่ 19

ตาราง 19 การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลลุ่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำแนกตามสภาพถิ่นที่อยู่อาศัย

สภาพถิ่นที่อยู่อาศัย	จำนวน	ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$)	ค่าเบี่ยงเบน มาตรฐาน (S.D.)	t	Sig
พื้นที่ราบ	301	2.91	0.83	0.269	0.788
พื้นที่เชิงเขา	51	2.87	0.77		
รวม	352				

**ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ
บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา**

ข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา จำแนกตามรายด้าน รายละเอียดดังกล่าวแสดงในตาราง ดังนี้

ตาราง 20 ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)
ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน	
การดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น ควรให้โอกาสประชาชนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่	5
เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นมีการดำเนินการเรื่องใดต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมทุกครั้ง	2
บริบทในแต่ละพื้นที่มีความต้องการไม่เหมือนกัน ควรมีการทำประชาคมติดร้อมกับชุมชนทุกครั้ง	2
ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน	
การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมและโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น เป็นการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนตำบลร่มเย็นอย่างยั่งยืน	1
ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์	
การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ทำให้ช่วยลดการเคลือบแคลงสงสัยในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น	2

ตาราง 20 (ต่อ) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

ข้อเสนอแนะ	จำนวน (คน)
หมู่บ้านที่ได้รับความเดือดร้อนดำเนินการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากทางองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นซึ่งมักจะไม่ได้รับการอนุมัติงบประมาณในการดำเนินการ	1
ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล	
การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นจะบริหารงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้นั้นประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการบริหารและติดตามประเมินผลร่วมด้วย	3

บทที่ 5

บทสรุป

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา” ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่รวบรวมได้จากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 352 ชุด มาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปการวิเคราะห์ข้อมูลทางสังคมศาสตร์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอต่อไปนี้ (1) เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น (2) เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

การวิจัยครั้งนี้ ดำเนินการตามระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ประชาชนที่อาศัยอยู่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ซึ่งใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง จากสูตรของ Taro Yamane กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 352 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) หาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) การทดสอบค่าที (t-test) และการทดสอบค่าเอฟ (F-test) ด้วยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) ในกรณีตัวแปรต้นตั้งแต่ 2 กลุ่มขึ้นไป เมื่อพบว่ามีความแตกต่างจะทำการเปรียบเทียบความแตกต่างค่าเฉลี่ยเป็นรายคู่ด้วยวิธีผลต่างนัยสำคัญน้อยที่สุด (Least Significant Different : LSD)

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา” จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ และสภาพถิ่นที่อยู่อาศัย ดังนี้

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศชาย มีจำนวน 186 คน คิดเป็นร้อยละ 52.80 อายุ มีช่วงอายุที่มีสัดส่วนเท่ากันมากที่สุดคือ 31-40 ปี จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 21.30 และ 41-50 ปี มีจำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 21.30 ระดับการศึกษาประถมศึกษา มีจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 27.30 อาชีพเกษตร จำนวน 146 คน คิดเป็นร้อยละ 41.50 รายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่ำกว่า 5,000 บาท มีจำนวน 202 คน คิดเป็นร้อยละ 57.40 ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่มากกว่า 30 ปี มีจำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 45.70 และสภาพถิ่นที่อยู่อาศัยอยู่ในพื้นที่ราบ มีจำนวน 301 คน คิดเป็นร้อยละ 85.50

2. ข้อมูลการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ประกอบด้วย 1. การมีส่วนร่วมในการวางแผน 2. การมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน 3. การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ และ 4. การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย $(\bar{X})=2.90$, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) =0.82) เมื่อพิจารณารายด้านสรุปได้ดังนี้

2.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย $(\bar{X})=2.87$, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) =0.92)

2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย $(\bar{X})=2.88$, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) =0.97)

2.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย $(\bar{X})=3.17$, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) =0.93)

2.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย $(\bar{X})=2.69$, ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) =0.96)

3. ผลการทดสอบสมมติฐาน

ผลการทดสอบสมมติฐาน “ประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นแตกต่างกัน” โดยจำแนกปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ และสภาพถิ่นที่อยู่อาศัย เพื่อนำไปสู่การทดสอบสมมติฐานที่ตั้งไว้ ซึ่งสามารถสรุปได้ตามตารางดังนี้

ตาราง 21 ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลตามสมมติฐาน

ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	Sig.	ผลการศึกษา	
			ยอมรับ	ปฏิเสธ
เพศ	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ อบต. ร่มเย็น	0.051		✓
อายุ	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ อบต. ร่มเย็น	0.000	✓	
ระดับการศึกษา	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ อบต. ร่มเย็น	0.109		✓

ตาราง 21 (ต่อ) ผลสรุปโดยรวมการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลตามสมมติฐาน

ตัวแปรต้น	ตัวแปรตาม	Sig.	ผลการศึกษา	
			ยอมรับ	ปฏิเสธ
อาชีพ	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ อบต.	0.104		✓
รายได้เฉลี่ยต่อเดือน	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ อบต.	0.020	✓	
ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ อบต.	0.000	✓	
สภาพถิ่นที่อยู่อาศัย	การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานของ อบต.ร่มเย็น	0.315		✓

จากตาราง 21 ผลสรุปโดยรวมเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา สมมติฐานคือประชาชนที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกัน มีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นแตกต่างกัน ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ดังนี้

ประชาชนที่มีเพศต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน (sig=0.051) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีอายุต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยภาพรวมแตกต่างกัน (sig=0.000) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยภาพรวมแตกต่างกัน (sig=0.109) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($\text{sig}=0.104$) ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นโดยภาพรวมแตกต่างกัน ($\text{sig}=0.020$) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นโดยภาพรวมแตกต่างกัน ($\text{sig}=0.000$) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีสภาพถิ่นที่อยู่อาศัยต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ($\text{sig}=0.315$) ดังนั้นจึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย

4. สรุปข้อเสนอแนะต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

การวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา” ทำให้ทราบถึงข้อเสนอแนะเกี่ยวกับวิธีการส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น ดังนี้

4.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

4.1.1 การดำเนินงานโครงการต่าง ๆ ขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น ควรให้โอกาสประชาชนได้แสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่

4.1.2 เมื่อองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นมีการดำเนินการเรื่องใดต้องให้ประชาชนมีส่วนร่วมทุกครั้ง

4.1.3 บริบทในแต่ละพื้นที่ที่มีความต้องการไม่เหมือนกัน ควรมีการทำประชาคมติดต่อกับชุมชนทุกครั้ง

4.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน

4.2.1 การเปิดโอกาสให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมและโครงการขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น เป็นการพัฒนาท้องถิ่นของประชาชนตำบลร่มเย็นอย่างยั่งยืน

4.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์

4.3.1 การเปิดโอกาสให้ประชาชนมีส่วนร่วมรับผลประโยชน์ทำให้ช่วยลดการเคลือบแคลงสงสัยในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น

4.3.2 หมู่บ้านที่ได้รับความเดือดร้อนดำเนินการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากทางองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นซึ่งมักจะไม่ได้รับการอนุมัติงบประมาณในการดำเนินการ

4.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล

4.4.1 การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นจะบริหารงานไปได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลได้นั้นประชาชนต้องมีส่วนร่วมในการบริหารและติดตามประเมินผลรวมด้วย

อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา” มีประเด็นนำมาอภิปรายผลการวิจัยได้ดังนี้

1. การวิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น

จากผลการวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา” พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทั้งหมด เนื่องจากการสภาพพื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นมีพื้นที่กว้างและมีจำนวนเขตหมู่บ้านในการปกครองถึง 22 หมู่บ้าน ประกอบกับการเกิดสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นไม่ได้มีการดำเนินการประชุมเพื่อรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชนทุกหมู่บ้าน แต่ให้ทุกหมู่บ้านดำเนินการจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านเพื่อนำมาบรรจุในแผนพัฒนาท้องถิ่น จึงทำให้ประชาชนบางส่วนไม่มีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ จริฎญา จันทรทรวง (2555) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสงใหญ่ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี” พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสงใหญ่ พบว่าโดยภาพรวมประชาชนมีส่วนร่วมต่อการพัฒนาท้องถิ่นอยู่ในระดับปานกลาง สอดคล้องกับงานวิจัยของ นุสรรา พันธรัักษ์ (2555) ได้ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาพื้นที่ตำบล

คลองจุกกระเฉด อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา” พบว่า ประชาชนกลุ่มตัวอย่างมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น ในภาพรวมอยู่ระดับปานกลาง และสอดคล้องกับการศึกษาของ พระมหาสมบัติ หนองหงอก (2559) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลตาโกน อำเภอเมืองจันทร์ จังหวัดศรีสะเกษ” พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตาโกนในระดับปานกลาง

2. การวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยาเป็นรายด้าน

2.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยาด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผนอยู่ในระดับปานกลาง การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะประชาชนได้เข้าร่วมประชุมเพื่อเสนอปัญหาความต้องการของหมู่บ้านแต่ยังมีบางส่วนที่ไม่ได้เข้าร่วม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของนุสรรา พันธรักษ์ (2555) การศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น : กรณีศึกษาพื้นที่ตำบลคลองจุกกระเฉด อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวมระดับปานกลาง ประกอบด้วย ด้านปฏิบัติงาน ด้านวางแผนพัฒนา และด้านติดตามตรวจสอบ

2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยาการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะประชาชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น ในการสนับสนุนวัสดุอุปกรณ์และช่วยเหลือดำเนินกิจกรรมต่างๆ แต่ยังมีประชาชนบางกลุ่มที่ยังไม่มีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศุภาวดี กรมทอง (2557) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีการศึกษาขององค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว อำเภอปึงนาราง จังหวัดพิจิตร พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนด้านการปฏิบัติ โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง

2.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะประชาชนมีความภูมิใจเมื่อโครงการต่างๆ ครอบคลุมประโยชน์ให้กับตนเอง หมู่บ้าน แต่ยังมีประชาชนบางส่วนที่ไม่ได้เห็นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระธวัชชัย สนธิติภูมิ (วรรณนาวิณ) (2562) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง

2.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการประเมินผล ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา ด้านการมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ อยู่ในระดับปานกลาง การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะประชาชนบางส่วนมีส่วนร่วมสังเกตการณ์การทำงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น แต่ยังมีประชาชนบางส่วนที่ไม่ได้มีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของวิสัยจิตร เสนาราช (2559) ศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนกลาง อำเภอโกสัมพิลัย จังหวัดมหาสารคาม พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง

3. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ และสภาพถิ่นที่อยู่อาศัย ที่แตกต่างกัน ได้แก่ อายุรายได้เฉลี่ยต่อเดือน ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ จำแนกได้ดังนี้

3.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย แสดงให้เห็นว่าเพศไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะในยุคปัจจุบันเพศชายและเพศหญิงมีโอกาที่จะเขามามีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมกัน และหน่วยงานราชการต่าง ๆ ก็เปิดโอกาสให้ประชาชนทุกเพศได้เขามามีส่วนร่วมในการบริหารงานอย่างทั่วถึง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระกิตติชัย ปัญญาโร (สินคง) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การ

มีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก” พบว่า การเปรียบเทียบความคิดเห็นของประชาชนต่อการมีส่วนร่วม โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคลพบว่า ประชากรที่มีเพศแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก ไม่แตกต่างกัน และสอดคล้องกับความเป็นจริงที่ทางองค์การบริหารส่วนตำบลได้เปิดโอกาสให้ประชาชนทั้งเพศชายและเพศหญิงมีส่วนร่วมในการบริหารงานทั้งในการแสดงความคิดเห็น ข้อเสนอแนะ เสนอปัญหาอุปสรรคเกี่ยวกับความต้องการของประชาชนในเขตพื้นที่

3.2 ประชาชนที่มีอายุ ต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมเหยง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา โดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย แสดงให้เห็นว่าอายุมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมเหยง และประชาชนที่มีอายุ 51-60 ปี มีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมเหยงมากที่สุด การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะประชาชนที่มีช่วงอายุ 51-60 ปี เป็นผู้ที่ถือว่ามีความพร้อมในด้านฐานะทางเศรษฐกิจและสังคม ภาระส่วนตัวต่างๆ ทั้งการดูแลบุตรหลานน้อยลง รวมถึงเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และมีความอาวุโส จึงส่งผลให้มีความสามารถในการเสียสละเวลาเข้ามามีส่วนร่วม ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของลีลาวดี ศรีพลับ (2557) ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี” พบว่าประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และวิสัยจิตร์ เสนาราช (2559) ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนกลาง อำเภอโกสัมพีน้อย จังหวัดมหาสารคาม” พบว่าประชาชนที่มีอายุแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยรวมแตกต่างกัน

3.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมเหยง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย แสดงให้เห็นว่าระดับการศึกษาไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลมเหยง การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะการพยายามส่งเสริมการมีส่วนร่วมของส่วนราชการที่พยายามส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมอย่างเท่าเทียมกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหาสมบัติ หนองหงอก ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลตาโดน อำเภอเมืองจันทร์ จังหวัดศรีสะเกษ” พบว่า ประชาชนที่มีระดับการศึกษาแตกต่างกันไม่มีผลต่อการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในภาพรวม โดยเพศชายและเพศหญิงมีโอกาส

ที่จะเขามามีส่วนรวมอย่างเท่าเทียมกัน และการศึกษาในทุกุกระดับก็พยายามผลักดันให้ประชาชนได้ เขามาสนใจและมีส่วนรวมกับกิจกรรมสาธารณะด้วย

3.4 ประชาชนที่มีอาชีพต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงาน ขององค์การบริหารส่วนตำบลม่อนเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย แสดงให้เห็นว่าอาชีพมีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการ บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่อนเย็น การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะการ บริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่อนเย็นเปิดโอกาสให้ประชาชนทุกอาชีพมีส่วนร่วมในการ บริหารงานตามสถานภาพของตน และเป็นส่วนหนึ่งของการประกาศสัดส่วนประชาคมที่เน้นบุคคล หลากหลายอาชีพในการมีส่วนร่วม ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของวิไลจิตร์ เสนาราช (2559) ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วน ตำบลดอนกลาง อำเภอโกสัมพีนธ์ จังหวัดมหาสารคาม” พบว่าประชาชนที่มีอาชีพแตกต่างกันมี ส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยรวมแตกต่างกัน

3.5 ประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนใน การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่อนเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยาโดย ภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย แสดงให้เห็นว่ารายได้เฉลี่ยต่อเดือนมีผลต่อ การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลม่อนเย็น โดยประชากร ที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 บาทขึ้นไปมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วน ตำบลม่อนเย็นมากกว่าประชากรที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือนน้อยกว่า การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจ เป็นเพราะประชาชนที่มีรายได้เฉลี่ยต่อเดือน 10,000 บาทขึ้นไป มีความพร้อมในด้านฐานะทาง การเงิน จึงส่งผลให้มีส่วนร่วมในด้านต่าง ๆ โดยเฉพาะด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานโดยการ สนับสนุนเงินรวมถึงวัสดุในการดำเนินงาน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของศุภาวดี กรมทอง (2557) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีการศึกษาองค์การ บริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว อำเภอปงนาสาร จังหวัดพิจิตร” พบว่า กลุ่มตัวอย่างที่มีรายได้และ รายจ่ายต่อเดือนที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ 0.05

3.6 ประชาชนที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยาโดยภาพรวมแตกต่างกัน จึงยอมรับสมมติฐานการวิจัย แสดงให้เห็นว่าระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น ประชากรที่มีระยะเวลาที่อยู่อาศัยในพื้นที่มากกว่า 30 ปีมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นมากกว่าประชากรที่มีระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่น้อยกว่า การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะประชาชนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่เป็นเวลานานมีความผูกพันและรู้จักพื้นที่เป็นอย่างดี จึงมีจิตสำนึกที่อยากจะทำและพัฒนาและอยากมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นเพื่อพัฒนาตำบล ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสีลาวดี ศรีพลับ (2557) ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลคลองหก อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี” พบว่าประชาชนที่มีระยะเวลาอาศัยในพื้นที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

3.7 ประชาชนที่มีสภาพถิ่นที่อยู่อาศัยต่างกัน การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยาโดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย แสดงให้เห็นว่าสภาพถิ่นที่อยู่อาศัยไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น การที่ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นเปิดโอกาสให้ประชาชนในทุกพื้นที่เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการ ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ วิสัยจิตร เสนาราช ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนกลาง อำเภอโกสัมพีน้อย จังหวัดมหาสารคาม” พบว่า ประชาชนที่มีหมู่บ้านแตกต่างกันมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นโดยภาพรวมแตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปปฏิบัติ

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา” ผู้วิจัยขอเสนอประเด็นเพื่อการนำผลการวิจัยไปปฏิบัติดังต่อไปนี้

1.1 จากผลการวิจัยพบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยาควรมีมาตรการในการรักษาระดับและส่งเสริมการมีส่วนร่วมให้กับประชาชนในพื้นที่ได้มีส่วนร่วมในการบริหารงานของหน่วยงานมากยิ่งขึ้น โดยสามารถแบ่งเป็นรายด้านได้ดังนี้

1.1.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นควรประชาสัมพันธ์และกระตุ้นให้ประชาชนเข้าร่วมการประชุมประชาคมของหมู่บ้าน หรือที่ อบต. ร่มเย็นจัดขึ้นเพื่อรับฟังความคิดเห็น อย่างสม่ำเสมอทุกเดือน

1.1.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นควรกระตุ้นให้ประชาชนสามารถมีส่วนร่วมในการสนับสนุนหรือช่วยเหลือการดำเนินงาน หรือสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์เพื่อใช้ในกิจกรรมหรือโครงการต่างๆของ อบต. ร่มเย็น และการแต่งตั้งผู้ตรวจงานจากตัวแทนประชาคมควรคัดเลือกจากประชาชนที่ยังไม่เคยเข้าร่วมการตรวจงานบ้าง เพื่อให้เกิดความรู้สึกอยากจะร่วมดูแลสาธารณประโยชน์ของหมู่บ้านมากขึ้น

1.1.3 การมีส่วนร่วมในการรับผลประโยชน์ องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นควรประชาสัมพันธ์ให้ความรู้เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการพัฒนาตำบลมากขึ้นเพื่อให้ประชาชนนำความรู้ที่ได้รับไปแก้ไขปัญหาในหมู่บ้านโดยไม่ต้องรอพึ่งงบประมาณจากส่วนราชการเพียงอย่างเดียว รวมถึงเกิดความภาคภูมิใจเมื่อได้รับทราบว่าโครงการต่างๆที่องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นดำเนินการก่อให้เกิดประโยชน์ต่อหมู่บ้านและตำบลของตนเอง

1.1.4 การมีส่วนร่วมในการติดตามและประเมินผล องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมให้ประชาชนแสดงความคิดเห็นเพื่อนำไปใช้ในการประเมินผลการปฏิบัติงานของ อบต. ร่มเย็น มากขึ้น โดยการนำเสนอช่องทางการแสดงความคิดเห็นที่หลากหลายซึ่งอาจจะทำผ่านทางเว็บไซต์หลักและช่องทางโซเชียลมีเดียต่างๆของหน่วยงานที่ประชาชนสามารถเข้าถึงได้โดยง่าย

1.2 จากผลการวิจัย พบว่าประชาชนที่มีอายุ รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่แตกต่างกันมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นแตกต่างกัน ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นควรเน้นการสร้างการมีส่วนร่วม โดยการส่งเสริมให้ประชาชนทุกกลุ่มอายุเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารงานผ่านการจัดกิจกรรมส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่ระยะสั้นเพื่อให้ประชาชนที่มีฐานะยากจนสามารถมีเวลาเข้าร่วมได้ รวมถึงขอความร่วมมือจากผู้นำชุมชนให้เชิญชวนประชาชนที่เข้ามาอยู่ในพื้นที่ในระยะเวลาไม่นาน โดยเริ่มจากการจัดกิจกรรมรับฟังปัญหาและความต้องการโดยใช้กลุ่มเป้าหมายของประชาชนคือคน 3 วัย ได้แก่

วัยเด็ก วัยรุ่น และวัยชรา ในการร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่คนแต่ละกลุ่มต้องการโดยมีองค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นให้คำแนะนำและสนับสนุนงบประมาณตามที่แต่ละกลุ่มนำเสนอ โดยเน้นให้มีประชาชนมีส่วนร่วมในทุกกระบวนการ ตั้งแต่การระบุปัญหา หาแนวทางการแก้ไข วิธีการดำเนินการ ประเมินผลโครงการ การปรับปรุงและพัฒนาแผนงานเพื่อให้เกิดการทำกิจกรรมอย่างสม่ำเสมอ ซึ่งจะทำให้ประชาชนได้เห็นความสำคัญของการมีส่วนร่วมว่าสามารถแก้ไขปัญหาภายในหมู่บ้านได้ทำให้การดำเนินชีวิตดีขึ้น และนำไปสู่กิจกรรมการมีส่วนร่วมอื่น ๆ ในอนาคตต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

จากการศึกษาวิจัยเรื่อง “การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา” ผู้วิจัยขอเสนอให้ผู้สนใจได้นำไปศึกษาวิจัยครั้งต่อไป ในประเด็นดังต่อไปนี้

2.1 ควรทำการศึกษาวิจัยโดยเน้นการศึกษาการมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นโดยแยกรายหมู่บ้านเพื่อเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนรายหมู่บ้าน

2.2 ควรศึกษาวิจัยในกลุ่มตัวอย่างที่มาจากหลายภาคส่วนเพื่อหาแนวการส่งเสริมให้ประชาชนได้ตระหนักถึงการมีส่วนร่วมและแนวทางการส่งเสริมการมีส่วนร่วมขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น

2.3 ควรทำการศึกษาวิจัยที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตพื้นที่อื่น ๆ ด้วย เช่น เทศบาลนคร องค์การบริหารส่วนจังหวัด เพื่อนำไปส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นมากยิ่งขึ้น

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

แบบสอบถาม

เรื่อง การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบล

ร่มเย็น

อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

*****

คำชี้แจง

แบบสอบถามนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น และเพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็นโดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

ลักษณะแบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา โดยมีเกณฑ์ในการวัดระดับการมีส่วนร่วม ดังนี้

ระดับ 5 หมายถึง มากที่สุด

ระดับ 4 หมายถึง มาก

ระดับ 3 หมายถึง ปานกลาง

ระดับ 2 หมายถึง น้อย

ระดับ 1 หมายถึง น้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ มีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นอย่างเป็นอิสระ

การตอบแบบสอบถามของท่านถือว่ามีคุณค่าต่อการศึกษาอย่างยิ่ง จึงขอความกรุณาจากท่านได้ตอบแบบสอบถามและแสดงความคิดเห็นอันจะเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม ซึ่งคำตอบของท่านจะถือเป็นความลับ ไม่มีการเปิดเผยตัวบุคคลในแบบสอบถาม และขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือมา ณ ที่นี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง : โปรดทำเครื่องหมาย ลงในช่อง ที่ตรงกับความเป็นจริงของท่าน

1. เพศ

หญิง ชาย ไม่ระบุ

2. อายุ

ต่ำกว่า 20 ปี 20 – 30 ปี
 31 – 40 ปี 41 – 50 ปี
 51 – 60 ปี ตั้งแต่ 61 ปีขึ้นไป

3. ระดับการศึกษา

ต่ำกว่าประถมศึกษา/ไม่ได้เรียน ประถมศึกษา
 มัธยมต้น มัธยมปลายหรือเทียบเท่า
 ปริญญาตรี สูงกว่าปริญญาตรี

4. อาชีพ

ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน
 ค้าขาย/ประกอบธุรกิจส่วนตัว รับจ้างทั่วไป
 เกษตรกร นักเรียน/นิสิต/นักศึกษา
 อื่นๆ ระบุ.....

5. รายได้เฉลี่ยต่อเดือน

ต่ำกว่า 5,000 บาท 5,000 – 10,000 บาท
 10,001 – 15,000 บาท 15,001 – 20,000 บาท
 20,001 บาทขึ้นไป

6. ระยะเวลาที่อาศัยอยู่ในพื้นที่

 ไม่เกิน 10 ปี 11 – 20 ปี 21 – 30 ปี มากกว่า 30 ปี

7. สภาพถิ่นที่อยู่อาศัย

 พื้นที่ราบ หมู่ที่ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 15, 17, 18, 20 และ 21 พื้นที่เชิงเขา หมู่ที่ 9, 10, 11, 16, 19 และ 22

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ การมีส่วนร่วมในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วน

ตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

คำชี้แจง : โปรดทำ ✓ ลงในช่องว่างที่ตรงความเป็นจริงของท่านมากที่สุด

ลำดับ	รายการคำถาม	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน						
1	ท่านมีส่วนร่วมในการเข้าร่วมการประชุมประชาคมของหมู่บ้านหรือที่ อบต. ร่มเย็นจัดขึ้นเพื่อรับฟังความคิดเห็น					
2	ท่านมีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นระหว่างการประชุมประชาคมหมู่บ้านหรือที่ อบต. ร่มเย็นจัดขึ้นเพื่อรับฟังความคิดเห็น					
3	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผนการดำเนินงานของกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ของ อบต. ร่มเย็น					
4	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ที่					

ลำดับ	รายการคำถาม	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	จะใช้ในกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ของ อบต.รมเย็น					
5	อบต.รมเย็นเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นในการบริหารงานในอนาคต					
การมีส่วนร่วมด้านการดำเนินงาน						
6	ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนหรือช่วยเหลือการดำเนินงานกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ของ อบต.รมเย็น					
7	ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนวัสดุหรืออุปกรณ์เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ของ อบต.รมเย็น					
8	ท่านมีส่วนร่วมในการดูแลสาธารณประโยชน์หรือสิ่งก่อสร้างของหมู่บ้าน ที่ อบต.รมเย็น เป็นผู้ดำเนินการสร้าง					
9	ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมภายในหมู่บ้านหรือตำบลร่วมกับ อบต.รมเย็น เช่น กิจกรรมต้านภัยยาเสพติด วันสงกรานต์ ประเพณีบวชป่า เป็นต้น					
10	ท่านเคยมีส่วนร่วมในการตรวจงานจ้างในโครงการก่อสร้างต่างๆ ที่ อบต.รมเย็น เป็นผู้ดำเนินการสร้าง					
การมีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์						
11	ท่านได้พบปะสังสรรค์เชื่อมสัมพันธ์ในหมู่บ้านหรือตำบลมากขึ้น จากการร่วมทำกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ของ อบต.รมเย็น					

ลำดับ	รายการคำถาม	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
12	ท่านได้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหมู่บ้านมากขึ้น จากการเข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ของ อบต.รมเย็น					
13	ท่านสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ของ อบต.รมเย็นไปแก้ไขปัญหาในหมู่บ้านได้					
14	ท่านมีความภาคภูมิใจเมื่อกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ของ อบต.รมเย็นก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวท่านและหมู่บ้าน					
15	ท่านมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการเข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ของ อบต.รมเย็น					
การมีส่วนร่วมด้านการติดตามและประเมินผล						
16	ท่านมีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์การดำเนินกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ของ อบต.รมเย็น					
17	ท่านมีส่วนร่วมสังเกตการณ์การทำงานของผู้รับเหมาโครงการก่อสร้างภายในหมู่บ้าน/ตำบล ที่เป็นโครงการของ อบต.รมเย็น					
18	ท่านมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเจ้าหน้าที่ในการปรับปรุงกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ของ อบต.รมเย็น ให้เหมาะสมกับหมู่บ้าน					
19	ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินความคุ้มค่าของงบประมาณที่ใช้ในกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ของ อบต.รมเย็น					
20	ท่านแสดงความคิดเห็นในการประชุมเพื่อ					

ลำดับ	รายการคำถาม	ระดับการมีส่วนร่วม				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
	เป็นข้อมูลสำหรับการประเมินผลการปฏิบัติงานของ อบต.					

ตอนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

คำชี้แจง : โปรดเขียนแสดงความคิดเห็นที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

****ผู้วิจัยขอขอบคุณทุกท่านที่เสียสละเวลาอันมีค่าในการตอบแบบสอบถาม****

ผลการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ของแบบสอบถาม
เรื่อง เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วน
ตำบลร่มเย็น
อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา

*****

ลำดับ	รายการคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			สรุปและแปลผล		
		ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	รวม	ค่า IOC	แปลผล
การมีส่วนร่วมด้านการวางแผน							
1	ท่านเคยเข้าร่วมการประชุมประชาคมของหมู่บ้านหรือที่ อบต.ร่มเย็นจัดขึ้นเพื่อรับฟังความคิดเห็น	-1	+1	+1	1	0.33	ปรับปรุง
2	ท่านเคยเสนอความคิดเห็นระหว่างการประชุมประชาคมหมู่บ้านหรือที่ อบต.ร่มเย็นจัดขึ้นเพื่อรับฟังความคิดเห็น	-1	+1	+1	1	0.33	ปรับปรุง
3	ท่านมีส่วนร่วมในการตัดสินใจและวางแผนการดำเนินงานของกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ของ อบต.ร่มเย็น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
4	ท่านมีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์อุปกรณ์ที่จะใช้ในกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ของ อบต.ร่มเย็น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
5	อบต.ร่มเย็นเปิดโอกาสให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นในการบริหารงานในอนาคต	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ลำดับ	รายการคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			สรุปและแปลผล		
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	รวม	ค่า IOC	แปลผล
การมีส่วนร่วมด้านการดำเนินงาน							
6	ท่านเคยสนับสนุนหรือช่วยเหลือการดำเนินงานกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ของ อบต.รมเย็น	-1	+1	+1	1	0.33	ปรับปรุง
7	ท่านเคยสนับสนุนวัสดุหรืออุปกรณ์เพื่อใช้ในการทำกิจกรรมหรือโครงการต่างๆ ของ อบต.รมเย็น	-1	+1	+1	1	0.33	ปรับปรุง
8	ท่านมีส่วนร่วมในการดูแลสาธารณประโยชน์หรือสิ่งก่อสร้างของหมู่บ้านที่ อบต.รมเย็น เป็นผู้ดำเนินการสร้าง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
9	ท่านมีส่วนร่วมในการสนับสนุนการจัดกิจกรรมภายในหมู่บ้านหรือตำบลร่วมกับ อบต.รมเย็น เช่น กิจกรรมต้านภัยยาเสพติด วันสงกรานต์ ประเพณีบวชป่า เป็นต้น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
10	ท่านเคยมีส่วนร่วมในการตรวจงานจ้างในโครงการก่อสร้างต่าง ๆ ที่ อบต.รมเย็น เป็นผู้ดำเนินการสร้าง	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ลำดับ	รายการคำถาม	ความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			สรุปและแปลผล		
		ท่านที่ 1	ท่านที่ 2	ท่านที่ 3	รวม	ค่า IOC	แปลผล
การมีส่วนร่วมด้านการรับผลประโยชน์							
11	ท่านได้พบปะสังสรรค์เชื่อมสัมพันธ์ในหมู่บ้านหรือตำบลมากขึ้น จากการร่วมทำกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ของ อบต.รมเย็น	0	+1	+1	2	0.67	ใช้ได้
12	ท่านได้ความรู้เกี่ยวกับการพัฒนาหมู่บ้านมากขึ้น จากการเข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ของ อบต.รมเย็น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
13	ท่านสามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการเข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ของ อบต.รมเย็นไปแก้ไขปัญหาในหมู่บ้านได้	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
14	ท่านมีความภาคภูมิใจเมื่อกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ของ อบต.รมเย็น ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อตัวท่านและหมู่บ้าน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
15	ท่านมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้นจากการเข้าร่วมกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ของ อบต.รมเย็น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

ลำดับ	รายการคำถาม	ความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			สรุปและแปลผล		
		ท่าน ที่ 1	ท่าน ที่ 2	ท่าน ที่ 3	รวม	ค่า IOC	แปลผล
การมีส่วนร่วมด้านการติดตามและประเมินผล							
16	ท่านมีส่วนร่วมในการสังเกตการณ์การดำเนินกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ของ อบต.รมเย็น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
17	ท่านมีส่วนร่วมสังเกตการณ์การทำงานของผู้รับเหมาโครงการก่อสร้างภายในหมู่บ้าน/ตำบล ที่เป็นโครงการของ อบต.รมเย็น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
18	ท่านมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเจ้าหน้าที่ในการปรับปรุงกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ของ อบต.รมเย็น ให้เหมาะสมกับหมู่บ้าน	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
19	ท่านมีส่วนร่วมในการประเมินความคุ้มค่าของงบประมาณที่ใช้ในกิจกรรมหรือโครงการต่าง ๆ ของ อบต.รมเย็น	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้
20	ท่านแสดงความคิดเห็นในการประชุมเพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการประเมินผลการปฏิบัติงานของ อบต.	+1	+1	+1	3	1.00	ใช้ได้

บรรณานุกรม

- กลุ่มพัฒนาระบบบริหาร สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข. (2549). **การมีส่วนร่วมของประชาชน**. สืบค้นเมื่อ 21 กันยายน 2565. จาก <https://recc.erc.or.th/index.php/2015-07-07-07-53-46/464-2010-02-01-08-32-52>
- โกวิทย์ พวงงาม. (2545). **การเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน**. กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.
- จริญญา จันท์ทรง. (2555). **การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการพัฒนาท้องถิ่นในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลหนองแสงใหญ่ อำเภอโขงเจียม จังหวัดอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์, ร.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา. สืบค้นเมื่อ 26 กันยายน 2565. จาก http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/55930171.pdf
- จินตนา สุจจามันท์. (2549). **การศึกษาและการพัฒนาชุมชน**.
เชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- จิราภรณ์ ศรีคำ. (2547). **การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการพัฒนาการจัดการศึกษาของโรงเรียนวชิรวิทย์ ระดับประถมศึกษา จังหวัดเชียงใหม่**. วิทยานิพนธ์, ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. สืบค้นเมื่อ 26 กันยายน 2565. จาก http://cmuir.cmu.ac.th/bitstream/6653943832/12014/2/edadm0548js_abs.pdf
- ฉันทนา คำเมืองคุณ. (2558). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหาดทรายขาว อำเภอเชียงคาน จังหวัดเลย**. วิทยานิพนธ์, ร.ม., มหาวิทยาลัยนอร์เทิร์นรัฐเทพ.
- ทรงวุฒิ เรืองวาทศิลป์. (2550). **การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาในพื้นที่บริการของโรงเรียนล้อมแรดวิทยา อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง**. วิทยานิพนธ์, ศษ.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ธีรวุฒิ เอกะกุล. (2543). **ระเบียบวิธีวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์ และสังคมศาสตร์**.
(พิมพ์ครั้งที่ 1). อุบลราชธานี: สถาบันราชภัฏอุบลราชธานี.
- นุสรรา พันธุ์รักษ์. (2555). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น กรณีศึกษาพื้นที่ตำบลคลองจุกกระเฉด อำเภอเมืองฉะเชิงเทรา จังหวัดฉะเชิงเทรา**. วิทยานิพนธ์, ร.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา. สืบค้นเมื่อ 26 กันยายน 2565. จาก http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files//53921053/title.pdf

- ประหยัด หงส์ทองคำ. (2526). **การปกครองท้องถิ่นไทย**. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- พระกิตติชัย ปัญญาโร (สินคง). (2557). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาแผนยุทธศาสตร์ขององค์การบริหารส่วนตำบลท่าโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดพิษณุโลก**. วิทยานิพนธ์, รป.ม., มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. สืบค้นเมื่อ 26 กันยายน 2565. จาก <http://br.mcu.ac.th/userfiles/file/thesis/Public-Administration/57-2-12-011.pdf>
- พระธวัชชัย สนุติธมฺโม (วรรณนาวิน). (2561). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชนในเขตเทศบาลเมืองสระแก้ว จังหวัดสระแก้ว**. วิทยานิพนธ์, รป.ม., มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. สืบค้นเมื่อ 26 กันยายน 2565. จาก <https://ethesis.mcu.ac.th/storage/qtjp0Cs434PrWgD9A47mP9TTtygDQhMx.fbOZvlQe.png>
- พระมหาสมปัติ หนองหงอก. (2559). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น ขององค์การบริหารส่วนตำบลตาโกน อำเภอเมืองจันทร์ จังหวัดศรีสะเกษ**. วิทยานิพนธ์, รป.ม., มหาวิทยาลัยนอร์ธกรุงเทพ.
- มัลลิกา บุญนาค. (2537). **สถิติเพื่อการตัดสินใจ**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ลีลารัตน์ แบ่งทิศ. (2556). **การมีส่วนร่วมของประชาชนต่อการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลน้ำริด อำเภอหนองม่วงไข่ จังหวัดแพร่**. วิทยานิพนธ์, รป.ม., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ว่าที่ร้อยโทกมลภาจ รุ่งปิ่น. (2564). **อบรมหลักสูตรเทคนิคการทบทวนแผนพัฒนาท้องถิ่น พ.ศ. 2566 – 2570 ให้สอดคล้องกับระบบ eMENSER**. พิษณุโลก.
- วิสัยจิตร์ เสนาราช. (2559). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลดอนกลาง อำเภอโกสุมพิสัย จังหวัดมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์, รป.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- วิษณุ หยกจินดา. (2557). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาชุมชน หมู่บ้านทุ่งกว้าง ตำบลทับไทร อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี**. วิทยานิพนธ์, รป.ม., มหาวิทยาลัยบูรพา. สืบค้นเมื่อ 26 กันยายน 2565. จาก http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcms/files/55930171.pdf
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2544). **ทฤษฎีการทดสอบแบบดั้งเดิม**.

กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ศุภาวดี กรมทอง. (2557). **การมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น กรณี**

การศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลห้วยแก้ว อำเภอปึงนาราง จังหวัดพิจิตร.

วิทยานิพนธ์, รป.ม., สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์. สืบค้นเมื่อ 26 กันยายน

2565. จาก <http://library1.nida.ac.th/termpaper6/pa/2557/20224.pdf>

สมบัติ ท้ายเรือคำ. (2551). **ระเบียบวิธีวิจัยสำหรับมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์.**

(พิมพ์ครั้งที่ 2). กภาพสิทธิ์; ประสานการพิมพ์.

สมบัติ อารังชญวงศ์. (2542). **การเมือง แนวความคิดและการพัฒนา.**

กรุงเทพฯ: ปัญญาชน

สัญญา เคนาภูมิ. (2551). **ความสำเร็จของวิสาหกิจชุมชนใน 4 จังหวัดชายแดนลุ่มน้ำโขง.**

วิทยานิพนธ์, รป.ม., มหาวิทยาลัยราชภัฏวไลยอลงกรณ์ ในพระบรมราชูปถัมภ์.

สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (2565).

ผลการคัดเลือกองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีการบริหารจัดการที่ดี ประจำปี

งบประมาณ พ.ศ. 2565. สืบค้นเมื่อ 21 กันยายน 2565. จาก

<https://odloc.go.th/news/%B8%9B%E0%B8%81%E0%B8%84/>

สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. (2565). **สถิติจำนวนประชากร.**

สืบค้นเมื่อ 20 สิงหาคม 2565. จาก

<https://stat.bora.dopa.go.th/stat/statnew/statMONTH/statmonth/#/displayData>

สุปริญญา รัตนคุณวิจิตร. (2561). **การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของ**

เทศบาลตำบลป่าแฉะ อำเภอป่าแดด จังหวัดเชียงราย. วิทยานิพนธ์,

รป.ม., มหาวิทยาลัยพะเยา.

องค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น. (2564). **แผนพัฒนาท้องถิ่น (พ.ศ.2566 – 2570).**

ม.ป.ท.: ม.ปพ.

อภิญา กังสนารักษ์. (2544). **รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วมในองค์กรที่มีประสิทธิผล**

ระดับคณะของสถาบันอุดมศึกษา. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

อุทัย หิรัญโต. (2523). **การปกครองท้องถิ่น.** กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-สกุล	ดลฤดี มั่งสุไร
วัน เดือน ปี เกิด	25 พฤษภาคม 2535
สถานที่เกิด	พะเยา
วุฒิการศึกษา	พ.ศ. 2558 ร.บ., มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่
ที่อยู่ปัจจุบัน	131 หมู่ 9 ตำบลอ่างทอง อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา
ผลงานตีพิมพ์	ดลฤดี มั่งสุไร และวรรณภา ทองแดง.(ผู้บรรยาย). (30 เมษายน 2566). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลร่มเย็น อำเภอเชียงคำ จังหวัดพะเยา. ในการประชุมวิชาการบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 9 (หน้า 88-102). พะเยา: มหาวิทยาลัยพะเยา.

